

HRVATSKI SABOR

2399

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O AUTORSKOM PRAVU I SRODNIM PRAVIMA

Proglašavam Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 1. listopada 2003.

Broj: 01-081-03-1344/2

Zagreb, 7. listopada 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O AUTORSKOM PRAVU I SRODNIM PRAVIMA

I. UVODNE ODREDBE

PREDMET ZAKONA

Članak 1.

Ovaj Zakon uređuje:

1. autorsko pravo – pravo autora na njihovim djelima iz književnoga, znanstvenog i umjetničkog područja,
2. srodna prava:
  - a) prava umjetnika izvođača na njihovim izvedbama,
  - b) prava proizvođača fonograma na njihovim fonogramima,
  - c) prava filmskih producenata (proizvođača videograma) na njihovim videogramima,
  - d) prava organizacija za radiodifuziju na njihovim emitiranjima,
  - e) prava nakladnika na njihovim izdanjima,
  - f) prava proizvođača baza podataka na njihovim bazama podataka,
3. ostvarivanje (individualno i kolektivno) autorskog prava i srodnih prava,
4. zaštitu autorskog prava i srodnih prava u slučaju povrede,
5. područje primjene Zakona.

AUTORSKO PRAVO I SRODNA PRAVA

Članak 2.

- (1) Autorsko pravo pripada, po svojoj naravi, fizičkoj osobi koja stvori autorsko djelo.
- (2) Pravo umjetnika izvođača pripada, po svojoj naravi, fizičkoj osobi koja izvede djelo iz književnog ili umjetničkog područja ili izražaje folklor.
- (3) Nositeljem drugih srodnih prava može biti svaka fizička i pravna osoba, ako zakonom nije drukčije određeno.
- (4) Autorsko pravo i srodna prava mogu se protiv volje njihovih nositelja ograničiti samo pod pretpostavkama i na način određen zakonom.

OBJAVLJIVANJE, IZDAVANJE, JAVNOST I JAVNO KORIŠTENJE

Članak 3.

- (1) Autorsko djelo ili predmet srodnog prava smatra se objavljenim ako je učinjeno pristupačnim

javnosti uz pristanak nositelja prava.

(2) Autorsko djelo ili predmet srodnog prava smatra se izdanim ako su uz pristanak nositelja prava primjerci toga autorskoga djela odnosno predmeta srodnog prava ponuđeni javnosti ili stavljeni u promet u količini koja zadovoljava razumne potrebe javnosti.

(3) Javnost, po ovom Zakonu, označava veći broj osoba koje su izvan uobičajenoga užeg kruga osoba usko povezanih rodbinskim ili drugim osobnim vezama.

(4) Javnim korištenjem autorskog djela smatra se svako korištenje autorskog djela i predmeta zaštite srodnih prava koje je pristupačno javnosti ili korištenje u prostoru koji je pristupačan pripadnicima javnosti, kao i omogućavanje pripadnicima javnosti pristupa autorskom djelu i predmetima srodnih prava u vrijeme i na mjestu koje sami odaberu.

ODNOS IZMEĐU AUTORSKOG PRAVA I SRODNIH PRAVA

Članak 4.

(1) Zaštita srodnih prava, po ovom Zakonu, ostavlja netaknutom i ni na koji način ne utječe na zaštitu autorskog prava. Ni jedna odredba ovoga Zakona o zaštiti srodnih prava ne smije se tumačiti tako da šteti zaštiti autorskog prava. Ostvarivanje prava umjetnika izvođača na priopćavanje javnosti fiksniranih izvedbi iz članka 125. točke 4. podstavka 2. ovoga Zakona ne može štetiti ostvarivanju autorskog prava.

(2) Odredbe iz ovoga Zakona o definicijama pojedinih autorskih imovinskih prava kao i pravo na naknadu za reproduciranje autorskog djela za privatno ili drugo vlastito korištenje te pravo na naknadu za javnu posudbu, iznimke i ograničenja autorskih prava, početak tijeka i učinci isteka rokova trajanja autorskog prava, autorsko pravo u pravnom prometu te odnos autorskog prava i prava vlasništva vrijede na odgovarajući način i za srodna prava, ako za njih nije što posebno određeno ili ne proizlazi iz njihove pravne naravi.

II. AUTORSKO PRAVO

Poglavlje 1. PREDMETI

AUTORSKO DJELO

Članak 5.

(1) Autorsko djelo je originalna intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Autorska djela jesu osobito:

- jezična djela (pisana djela, govorna djela, računalni programi),
- glazbena djela, s riječima ili bez riječi,
- dramska i dramsko-glazbena djela,
- koreografska i pantomimska djela,
- djela likovne umjetnosti (s područja slikarstva, kiparstva i grafike), bez obzira na materijal od kojega su načinjena, te ostala djela likovnih umjetnosti,
- djela arhitekture,
- djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog dizajna,
- fotografska djela i djela proizvedena postupkom sličnim fotografskom,
- audiovizualna djela (kinematografska djela i djela stvorena na način sličan kinematografskom stvaranju),
- kartografska djela,
- prikazi znanstvene ili tehničke prirode kao što su crteži, planovi skice, tablice i dr.

(3) Predmet autorskog prava može biti svako autorsko djelo osim onoga koje to ne može biti po svojoj naravi kao i onog za koje je odredbama ovoga Zakona određeno da ne može biti predmetom autorskog prava.

(4) Predmet autorskog prava je autorsko djelo u cjelini, uključujući i nedovršeno autorsko djelo, naslov te dijelovi autorskog djela koji udovoljavaju pretpostavkama iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Naslov autorskog djela koji ne udovoljava pretpostavkama da bi bio predmet autorskog prava, a

koji je već korišten za neko autorsko djelo, ne može se koristiti za djelo iste vrste ako bi mogao izazvati zabunu o autoru.

PRERADE

Članak 6.

(1) Prijevodi, prilagodbe, glazbene obrade i druge prerade autorskog djela, koje su originalne intelektualne tvorevine individualnog karaktera, zaštićene su kao samostalna autorska djela.

(2) Prijevodi službenih tekstova iz područja zakonodavstva, uprave i sudstva zaštićeni su osim ako su učinjeni radi službenog informiranja javnosti i kao takvi objavljeni.

(3) Odredbe iz stavka 1. ovoga članka ne utječu na prava autora djela koja su prerađena.

ZBIRKE I BAZE PODATAKA

Članak 7.

(1) Zbirke samostalnih autorskih djela, podataka ili druge građe kao što su enciklopedije, zbornici, antologije, baze podataka i sl., koje prema izboru ili rasporedu sastavnih elemenata čine vlastite intelektualne tvorevine njihovih autora, zaštićene su kao takve.

(2) Zaštita koju uživa zbirka iz stavka 1. ovoga članka ne proteže se na njezin sadržaj i ni na koji način ne utječe na prava koja postoje na autorskim djelima i predmetima srodnih prava uvrštenim u tu zbirku.

(3) Baze podataka, po ovom Zakonu, jesu zbirke uređene po određenom sustavu ili metodi, čiji su elementi pojedinačno pristupačni elektroničkim ili drugim sredstvima.

(4) Zaštita koja je ovim Zakonom predviđena za baze podataka ne odnosi se na računalne programe koji su korišteni za izradu ili rad baza podataka pristupačnih elektroničkim sredstvima.

NEZAŠTIĆENE TVOREVINE

Članak 8.

(1) Predmetom autorskog prava su izražaji, a ne ideje, postupci, metode rada ili matematički koncepti kao takvi.

(2) Nisu predmetom autorskog prava:

1. otkrića, službeni tekstovi iz područja zakonodavstva, uprave i sudstva (zakoni, uredbе, odluke, izvješća, zapisnici, sudske odluke, standardi i sl.) i druga službena djela, kao i njihove zbirke, koja su objavljena radi službenog informiranja javnosti,

2. dnevne novosti i druge vijesti koje imaju karakter običnih medijskih informacija.

(3) Narodne književne i umjetničke tvorevine u izvornom obliku nisu predmetom autorskog prava, ali se za njihovo priopćavanje javnosti plaća naknada kao za priopćavanje javnosti zaštićenih autorskih djela. Naknada je prihod državnog proračuna i koristi se za unaprjeđenje odgovarajućeg stvaralaštva s odgovarajućeg područja.

Poglavlje 2. AUTORI

AUTOR

Članak 9.

(1) Autor djela je fizička osoba koja je autorsko djelo stvorila.

(2) Autoru pripada autorsko pravo na njegovu autorskom djelu činom samog stvaranja autorskog djela.

AUTORI SASTAVLJENIH DJELA

Članak 10.

(1) Ako dva ili više autora sastavi svoja stvorena autorska djela radi njihova zajedničkog korištenja, svaki od autora zadržava autorsko pravo na svojem autorskom djelu.

(2) Međusobni odnosi autora sastavljenih djela uređuju se ugovorom. Ako ugovorom ili pravilima iz članka 167. stavka 1. ovoga Zakona nije drukčije određeno smatra se da svi autori sastavljenog djela imaju pravo na jednaki udio u naknadi za korištenje toga sastavljenog djela.

KOAUTHORI

Članak 11.

(1) Koautori djela su osobe koje su zajedničkim radom stvorile autorsko djelo, a čijim se doprinosima

ne može samostalno koristiti.

(2) Koautorima pripada zajedničko autorsko pravo na stvorenom autorskom djelu, tako da svakome pripada dio toga autorskog prava računski određen razmjerno prema cijelom autorskom pravu (koautorski dio).

(3) U sumnji koliki su koautorski dijelovi smatra se da su jednaki.

(4) Za objavljivanje, korištenje te za izmjenu njihovoga djela potreban je pristanak svih koautora. Pojedini koautor ne može uskratiti svoj pristanak iz razloga koji je protivan načelu savjesnosti i poštenja, ni poduzimati bilo koju radnju koja neopravdano šteti ili bi mogla štetiti zakonitim interesima ostalih koautora. Ako se ne postigne suglasnost svih koautora o objavljivanju, korištenju ili izmjeni njihovoga djela odluku o tome će donijeti sud na zahtjev bilo kojeg od koautora.

(5) Udio pojedinog koautora u koristima ostvarenim korištenjem njihovoga djela određuje se razmjerno njegovom koautorskom dijelu, ako ugovorom kojim se uređuju njihovi međusobni odnosi nije drukčije određeno.

PRESUMPCIJA AUTORSTVA I OSTVARIVANJE AUTORSKOG PRAVA KAD AUTOR NIJE POZNAT

Članak 12.

(1) Autorom se smatra osoba čije je ime, pseudonim, umjetnički znak ili kod na uobičajen način označen na primjercima autorskog djela ili pri objavi autorskog djela, dok se ne dokaže suprotno.

(2) Ako autor nije poznat, niti se može odrediti po odredbi stavka 1. ovoga članka, smatra se da je autorsko pravo ovlašten ostvarivati:

1. za izdano djelo – nakladnik koji je autorsko djelo zakonito izdao,
2. za objavljeno, ali neizdano djelo – osoba koja je autorsko djelo zakonito objavila.

(3) Otkrivanjem identiteta autora prestaju se primjenjivati odredbe iz stavka 2. ovoga članka, a nakladnik, odnosno osoba koja je autorsko djelo objavila dužna je autoru predati imovinske koristi stečene ostvarivanjem njegova prava prema pravilima o pravnom položaju poštenog posjednika koji mora stvar predati njenom vlasniku, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Poglavlje 3. SADRŽAJ AUTORSKOG PRAVA SADRŽAJ PRAVA

Članak 13.

(1) Autorsko pravo sadržava moralna prava autora, imovinska prava autora i druga prava autora.

(2) Autorskim pravom štite se osobne i duhovne veze autora s njegovim autorskim djelom (moralna prava autora), imovinski interesi autora u pogledu njegovoga autorskog djela (imovinska prava autora) i ostali interesi autora u pogledu njegovoga autorskog djela (druga prava autora).

(3) Za svako korištenje autorskog djela autoru pripada naknada, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

3.1. Moralna prava autora

PRAVO PRVE OBJAVE

Članak 14.

(1) Autor ima pravo odrediti hoće li, kada, gdje, kako i pod kojim uvjetima njegovo autorsko djelo biti prvi put objavljeno.

(2) Do objave autorskoga djela autor ima pravo na otkrivanje javnosti sadržaja ili opisa svojega autorskog djela.

PRAVO NA PRIZNANJE AUTORSTVA

Članak 15.

(1) Autor ima pravo biti priznat i označen kao autor djela.

(2) Osoba koja javno koristi autorsko djelo dužna je pri svakom korištenju naznačiti autora, osim ako autor u pisanom obliku izjavi da ne želi biti naveden ili ako način pojedinoga javnog korištenja autorskog djela onemogućava navođenje autora.

PRAVO NA POŠTIVANJE AUTORSKOG DJELA I ČAST ILI UGLED AUTORA

Članak 16.

Autor ima pravo usprotiviti se deformiranju, sakaćenju i sličnoj izmjeni svojega autorskog djela, te uništenju kao i svakom korištenju autorskog djela na način koji ugrožava njegovu čast ili ugled.

PRAVO POKAJANJA

Članak 17.

(1) Autor ima pravo opozvati pravo na iskorištavanje njegovoga autorskog djela, i njegovo daljnje korištenje, uz popravljavanje štete korisniku toga prava, ako bi daljnje korištenje štetilo njegovoj časti ili ugledu. To pravo imaju i autorovi nasljednici ako je to autor odredio oporukom, ili dokažu da je autor za života ovlašteno pokušao ostvariti to pravo ali je bio spriječen.

(2) Opoziv iz stavka 1. ovoga članka ima učinak od dana kad autor položi osiguranje za naknadu štete iz stavka 3. ovoga članka.

(3) Korisnik prava na iskorištavanje autorskog djela dužan je, u roku od tri mjeseca od dana primitka izjave o opozivu iz stavka 1. ovoga članka, priopćiti autoru iznos nepokrivenih troškova koje je imao pripremajući korištenje njegova autorskog djela do dana primitka te izjave. Ako korisnik prava na iskorištavanje autorskog djela to ne učini, izjava o opozivu ima učinak istekom roka iz ovog stavka.

(4) Ako autor u roku od deset godina od ostvarenja prava pokajanja odluči da se autorsko djelo u pogledu kojega je ostvario pravo pokajanja može ponovno koristiti, dužan je pravo iskorištavanja najprije ponuditi onomu čije je pravo opozvao pod prvotnim uvjetima.

(5) Autor se ne može odreći prava pokajanja.

(6) Odredbe iz ovoga članka ne primjenjuju se na elektroničke baze podataka i računalne programe.

3.2. Imovinska prava autora

OPĆENITO

Članak 18.

Autor ima isključivo pravo sa svojim autorskim djelom i koristima od njega činiti što ga je volja, te svakoga drugog od toga isključiti, ako zakonom nije drukčije određeno. To pravo obuhvaća, osobito:

- pravo reproduciranja (pravo umnožavanja),
- pravo distribucije (pravo stavljanja u promet),
- pravo priopćavanja autorskog djela javnosti,
- pravo prerade.

REPRODUCIRANJE

Članak 19.

(1) Pravo reproduciranja je isključivo pravo izrade autorskog djela u jednom ili više primjeraka, u cijelosti ili u dijelovima, izravno ili neizravno, privremeno ili trajno, bilo kojim sredstvima i u bilo kojem obliku. Pravo reproduciranja uključuje i fiksiranje kojim se pojmom označava utvrđivanje autorskog djela na materijalnu ili drugu odgovarajuću podlogu.

(2) Autorsko djelo se reproducira i fiksira, osobito, grafičkim postupcima, fotokopiranjem i drugim fotografskim postupcima kojima se postiže isti učinak, zvučnim ili vizualnim snimanjem, građenjem odnosno izvedbom djela arhitekture, pohranom autorskog djela u elektroničkom obliku, fiksiranjem autorskog djela prenošenog kompjutorskom mrežom na materijalnu podlogu.

DISTRIBUCIJA I IZNAJMLJIVANJE

Članak 20.

(1) Pravo distribucije je isključivo pravo stavljanja u promet izvornika ili primjeraka autorskog djela prodajom ili na koji drugi način te njihova nuđenja javnosti u tu svrhu.

(2) S prvom prodajom ili drugim prijenosom vlasništva nad izvornikom ili primjercima autorskog djela na području Republike Hrvatske, od strane nositelja prava ili uz njegov pristanak, iscrpljuje se pravo distribucije u pogledu tog izvornika odnosno tih primjeraka autorskog djela za područje Republike Hrvatske. Iscrpljenjem prava distribucije ne prestaje pravo iznajmljivanja autorskog djela, pravo autora da odobri ili zabrani izvoz ili uvoz izvornika ili primjeraka djela u određenu državu, kao i pravo na naknadu

za javnu posudbu djela prema članku 33. ovoga Zakona. U pogledu zbirki iscrpljenje prava distribucije se odnosi samo na daljnju prodaju.

(3) Iznajmljivanje, po ovom Zakonu, označava davanje na korištenje izvornika ili primjeraka djela u ograničenom razdoblju, radi ostvarivanja izravne ili neizravne imovinske ili komercijalne koristi.

(4) Pravo iznajmljivanja autorskog djela, po ovom Zakonu, ne odnosi se na izgrađena djela arhitekture i djela primijenjenih umjetnosti.

(5) Autor koji svoje pravo iznajmljivanja prepusti proizvođaču fonograma ili filmskom producentu, ili kojoj drugoj osobi, zadržava pravo na primjerenu naknadu za iznajmljivanje svojega autorskog djela. Autor se ne može odreći prava na tu primjerenu naknadu. Naknadu za iznajmljivanje dužna je plaćati osoba koja iznajmljuje autorsko djelo.

PRIOPĆAVANJE AUTORSKOG DJELA JAVNOSTI

Članak 21.

Autor ima isključivo pravo priopćavanja autorskog djela javnosti. To pravo obuhvaća, osobito:

- pravo javnog izvođenja,
- pravo javnog prikazivanja scenskih djela,
- pravo javnog prenošenja,
- pravo javnog priopćavanja fiksiranog djela,
- pravo javnog prikazivanja,
- pravo radiodifuzijskog emitiranja,
- pravo radiodifuzijskog reemitiranja,
- pravo javnog priopćavanja radiodifuzijskog emitiranja,
- pravo stavljanja na raspolaganje javnosti.

JAVNO IZVOĐENJE

Članak 22.

Pravo javnog izvođenja je isključivo pravo priopćavanja javnosti:

1. djela iz područja književnosti ili znanosti njegovim čitanjem ili recitiranjem uživo (pravo javnog recitiranja),
2. glazbenog djela njegovim izvođenjem uživo (pravo javne glazbene izvedbe).

JAVNO PRIKAZIVANJE SCENSKIH DJELA

Članak 23.

Pravo javnoga scenskog prikazivanja isključivo je pravo priopćavanja javnosti dramskoga, dramsko-glazbenoga, koreografskog ili pantomimskog djela njegovim scenskim prikazivanjem uživo.

JAVNO PRENOŠENJE

Članak 24.

Pravo javnog prenošenja je isključivo pravo da se recitacija, glazbena izvedba ili scensko prikazivanje autorskog djela priopći javnosti koja se nalazi izvan prostora u kojemu se autorsko djelo uživo recitira, izvodi ili scenski prikazuje, putem zvučnika, ekrana ili bilo kojega drugoga tehničkog uređaja.

JAVNO PRIOPĆAVANJE FIKSIRANOG DJELA

Članak 25.

Pravo javnog priopćavanja fiksiranoga autorskog djela isključivo je pravo priopćavanja javnosti zvučno ili vizualno snimljenog autorskog djela s podloge na koju je fiksirano.

JAVNO PRIKAZIVANJE

Članak 26.

Pravo javnog prikazivanja isključivo je pravo priopćavanja javnosti djela likovnih umjetnosti, arhitekture, primijenjenih umjetnosti i industrijskog dizajna, fotografskog ili audiovizualnog djela, te kartografskog djela ili prikaza znanstvene ili tehničke prirode, pomoću tehničkih uređaja.

RADIODIFUZIJSKO EMITIRANJE

Članak 27.

(1) Pravo radiodifuzijskog emitiranja isključivo je pravo priopćavanja autorskog djela javnosti pomoću radijskih ili televizijskih programskih signala koji su namijenjeni prijemu za javnost, bežično (uključujući satelit) ili putem žica (uključujući kabel i mikrovalni sustav).

(2) Satelit, za potrebe ovoga Zakona, je svaki satelit koji radi na frekvencijskim područjima rezerviranim za radiodifuzijsko emitiranje signala namijenjenih prijemu javnosti ili zatvorenoj osobnoj komunikaciji. Ako se radi o zatvorenoj osobnoj komunikaciji uvjeti za osobni prijam signala moraju biti usporedivi s onima za prijam signala za javnost.

(3) Priopćavanje javnosti preko satelita iz stavka 1. ovoga članka postoji kada se, pod kontrolom i odgovornošću organizacije za radiodifuziju, programski signali namijenjeni prijemu za javnost odašilju u neprekinuti komunikacijski lanac koji vodi prema satelitu i od satelita prema zemlji.

(4) Kada su programski signali iz stavka 2. ovoga članka kodirani, priopćavanje se smatra obavljenim ako je od strane organizacije za radiodifuziju ili uz njezin pristanak javnosti pružena mogućnost opskrbe sredstvima za dekodiranje tih signala.

RADIODIFUZIJSKO REEMITIRANJE

Članak 28.

Pravo radiodifuzijskog reemitiranja isključivo je pravo da se autorsko djelo emitirano radiodifuzijom istodobno u neizmijenjenom obliku i u cijelosti priopći javnosti:

1. kada to priopćavanje obavlja druga organizacija za radiodifuziju, a ne ona koja je autorsko djelo izvorno emitirala,

2. kada se priopćavanje obavlja kabelskim ili mikrovalnim sustavom (kabelska retransmisija).

JAVNO PRIOPĆAVANJE RADIODIFUZIJSKOG EMITIRANJA

Članak 29.

Pravo javnog priopćavanja radiodifuzijskog emitiranja isključivo je pravo priopćavanja javnosti autorskog djela koje se emitira radiodifuzijom, pomoću zvučnika, ekrana ili sličnoga tehničkog uređaja.

STAVLJANJE NA RASPOLAGANJE JAVNOSTI

Članak 30.

Pravo stavljanja na raspolaganje javnosti isključivo je pravo da se autorsko djelo priopći javnosti, bežično ili putem žica, na način koji pripadnicima javnosti omogućava pristup autorskom djelu s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu.

PRERADE AUTORSKOG DJELA

Članak 31.

Pravo prerade isključivo je pravo na prevođenje, prilagođavanje, glazbenu obradu ili koju drugu preinaku autorskog djela.

3.3. Druga prava autora

3.3.1. Prava na naknadu

PRAVO NA NAKNADU ZA REPRODUCIRANJE AUTORSKOG DJELA ZA PRIVATNO ILI DRUGO VLASTITO KORIŠTENJE

Članak 32.

(1) Kad se autorsko djelo može reproducirati bez autorovog odobrenja u skladu s odredbama članka 82. ovoga Zakona, autor djela za koja se, s obzirom na njihovu prirodu, može očekivati da će bez njihova odobrenja biti reproducirana fotokopiranjem ili snimanjem na nosače zvuka, slike ili teksta za privatno ili drugo vlastito korištenje, ima pravo na odgovarajuću naknadu od prodaje tehničkih uređaja i praznih nosača zvuka, slike ili teksta.

(2) Autori imaju, osim prava iz stavka 1. ovoga članka, i pravo na odgovarajuću naknadu od fizičke ili pravne osobe koja uz naplatu obavlja usluge fotokopiranja.

(3) S fotokopiranjem su izjednačene sve druge tehnike reproduciranja, a s uređajima za zvučno i vizualno snimanje izjednačeni su drugi uređaji koji omogućavaju isti učinak.

(4) Naknadu iz stavka 1. ovoga članka plaćaju proizvođači uređaja za tonsko i vizualno snimanje,

proizvođači uređaja za fotokopiranje, proizvođači praznih nosača zvuka, slike ili teksta te solidarno s njima uvoznici uređaja za tonsko i vizualno snimanje, uređaja za fotokopiranje, praznih nosača zvuka, slike ili teksta, osim ako se radi o uvozu malih količina namijenjenih za privatno i nekomercijalno korištenje kao dio osobne prtljage. Ako se navedeni uređaji i predmeti ne proizvode u Republici Hrvatskoj, naknadu plaća uvoznik.

(5) Obveza plaćanja odgovarajuće naknade iz stavka 1. nastaje:

1. pri prvoj prodaji u Republici Hrvatskoj ili uvozu u Republiku Hrvatsku novih naprava za tonsko i vizualno snimanje,

2. pri prvoj prodaji u Republici Hrvatskoj ili uvozu u Republiku Hrvatsku novih praznih nosača zvuka ili slike,

3. pri prvoj prodaji u Republici Hrvatskoj ili uvozu u Republiku Hrvatsku novih naprava za fotokopiranje.

(6) Naknada iz stavka 2. ovoga članka plaća se prema podacima o broju učinjenih fotokopija.

(7) Autori se ne mogu odreći prava na naknadu iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

PRAVO NA NAKNADU ZA JAVNU POSUDBU

Članak 33.

(1) Autor ima pravo na primjerenu naknadu, ako se izvornik ili primjerci njegova djela u pogledu kojih je dopuštena daljnja distribucija, posuđuju posredovanjem javnih knjižnica.

(2) Posuđivanje, po ovom Zakonu, označava davanje na korištenje u ograničenom razdoblju, bez ostvarivanja izravne ili neizravne imovinske ili komercijalne koristi.

(3) Odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se:

1. na građevine i djela primijenjenih umjetnosti,

2. na autorska djela koja međusobno posuđuju ustanove iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Autor se ne može odreći prava iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, autori baza podataka imaju isključivo pravo javne posudbe izvornika ili primjeraka svojih baza podataka.

3.3.2. Pravo slijeđenja

OPĆENITO

Članak 34.

(1) Ako se izvornik likovnog djela preprodaje, autor ima pravo na odgovarajući udio od prodajne cijene ostvarene svakom preprodajom toga izvornika koja uslijedi nakon njegova prvog otuđenja od strane autora.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na sve radnje preprodaje u koje su uključeni kao prodavatelji, kupci ili posrednici osobe koje se profesionalno bave trgovinom umjetninama kao što su javne aukcije, umjetničke galerije ili drugi trgovci umjetninama.

(3) Iznimno, odredba iz stavka 1. ovoga članka se ne primjenjuje, ako je prodavatelj umjetnička galerija koja je stekla djelo izravno od autora u razdoblju kraćem od tri godine prije njegove preprodaje i ako cijena po kojoj se djelo preprodaje ne prelazi kunsku protuvrijednost od 10.000,00 eura.

IZVORNIK LIKOVNOG DJELA

Članak 35.

(1) Izvornik likovnog djela, iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona, označava djelo likovne umjetnosti, kao što je slika, kolaž, bojana slika, crtež, gravura, otisak, litografija, kip, tapiserija, keramika, staklovina ili fotografija, ako ga je izradio sam autor.

(2) Izvornikom likovnog djela iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i umnoženi primjerci toga djela, ako ih je u ograničenom broju izradio sam autor ili su izrađeni pod njegovim nadzorom. Takvi primjerci moraju biti na uobičajeni način numerirani, potpisani ili označeni od autora.

IZNOS KOJI PRIPADA AUTORU

Članak 36.

(1) Prodavatelj koji preprodaje djelo iz članka 35. ovoga Zakona po cijeni većoj od protuvrijednosti u

kunama od 500,00 eura dužan je autoru isplatiti kunsku protuvrijednost od:

1. 5% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 500,00 eura do 50.000,00 eura,
2. 3% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 50.000,01 eura do 200.000,00 eura,
3. 1% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 200.000,01 eura do 350.000,00 eura,
4. 0,5% od dijela cijene ostvarene u iznosu od 350.000,01 eura do 500.000,00 eura,
5. 0,25% od dijela cijene ostvarene u iznosu većem od 500.000,00 eura.

(2) Ukupni iznos koji na temelju odredbe iz stavka 1. ovoga članka pripada autoru ne može biti veći od kunske protuvrijednosti od 12.500,00 eura. Osnovicu za izračun toga iznosa čini prodajna cijena bez poreza.

(3) Ako je preprodaja izvornika likovnog djela izvršena na javnoj aukciji ili u umjetničkoj galeriji ili posredovanjem bilo kojega drugog trgovca umjetninama, organizator javne aukcije, vlasnik galerije odnosno trgovac umjetninama solidarno je odgovoran s prodavateljem za isplatu iznosa koji pripada autoru.

ODRICANJE OD PRAVA, PRENOSIVOST I OVRŠNOST PRAVA SLIJEĐENJA

Članak 37.

(1) Autor se ne može odreći prava slijeđenja.

(2) Pravo slijeđenja ne može se prenositi pravnim poslovima za života autora. Nakon smrti autora pravo slijeđenja prelazi na njegove nasljednike i naknada treba biti plaćana njima.

(3) Pravo slijeđenja ne može biti predmet ovrhe.

PRAVO NA DOBIVANJE INFORMACIJA

Članak 38.

Autor ima pravo, tijekom razdoblja od tri godine od izvršene preprodaje njegova djela, zahtijevati od svake osobe iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona bilo koju informaciju koja mu je potrebna za osiguranje naplate iznosa koji mu pripada od te preprodaje.

3.3.3. Ostala druga prava

PRAVO PRISTUPA AUTORSKOM DJELU

Članak 39.

(1) Autor ima pravo zahtijevati od vlasnika ili neposrednog posjednika izvornika ili primjerka autorskog djela da mu omogući pristup njegovom djelu, ako je to neophodno radi izrade primjeraka autorskog djela ili prerade autorskog djela po odredbi iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona, i ne protivi se bilo kojem zakonitom interesu vlasnika, odnosno posjednika.

(2) Odredbe iz stavka 1. ovoga članka ne obvezuju vlasnika i neposrednog posjednika da autoru preda izvornik, odnosno primjerak autorskog djela.

PRAVO ZABRANE JAVNOG IZLAGANJA AUTORSKOG DJELA

Članak 40.

(1) Autor neobjavljenog djela likovnih umjetnosti, primijenjenih umjetnosti i industrijskog dizajna te neobjavljenog fotografskog djela ima pravo, prilikom otuđenja izvornika ili primjeraka toga djela, zabraniti vlasniku njegovo izlaganje javnosti.

(2) Zabranu javnog izlaganja iz stavka 1. ovoga članka autor mora dati u pisanom obliku.

(3) Pravo iz stavka 1. ovoga članka autor nema ako djelo pripada muzeju, galeriji ili drugoj sličnoj javnoj ustanovi.

Poglavlje 4. AUTORSKO PRAVO U PRAVNOM PROMETU

4.1. Osnovne odredbe

NASLJEĐIVANJE AUTORSKOG PRAVA

Članak 41.

(1) Autorsko pravo je nasljedivo.

(2) Nasljednicima autora pripadaju sva prava koja bi pripadala autoru, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(3) Na sva druga pitanja u svezi s nasljeđivanjem autorskog prava, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se opći propisi o nasljeđivanju.

PRENOSIVOST AUTORSKOG PRAVA

Članak 42.

(1) Autorsko pravo je neprenosivo osim kod nasljeđivanja i prenošenja u korist sunasljednika kod razvrgnuća nasljedničke zajednice.

(2) Druga raspolaganja autorskim pravom su dopuštena, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

OVRHA

Članak 43.

(1) Autorsko pravo ne može biti predmet ovrhe. Predmet ovrhe mogu biti samo imovinske koristi stečene korištenjem autorskog djela, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Ako je autor nedovršenjem autorskog djela ili neobjavlivanjem rukopisa povrijedio ugovornu obvezu, ne može ga se prisiliti na njezino ispunjenje, ali odgovara za štetu nastalu neispunjenjem obveze.

RASPOLAGANJE AUTORSKIM PRAVOM OSNIVANJEM PRAVA ISKORIŠTAVANJA

Članak 44.

(1) Autor može za drugoga osnovati pravo iskorištavanja autorskog djela ili mu prepustiti ostvarivanje autorskog prava ugovorom, davanjem odobrenja (dozvole) za korištenje ili drugim pravnim poslom.

(2) Autor može za drugoga osnovati pravo na temelju kojega će drugi moći autorsko djelo koristiti na svaki ili na određen način (pravo iskorištavanja autorskog djela). Pravo iskorištavanja može biti osnovano kao isključivo ili neisključivo pravo, ograničeno sadržajno, vremenski ili prostorno.

(3) Nositelj isključivog prava iskorištavanja može autorsko djelo koristiti na način koji je u skladu sa sadržajem njegovog prava te svakoga drugog, uključujući autora, isključiti od takvog korištenja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Pri osnivanju isključivog prava iskorištavanja može se odrediti da autor pridržava za sebe pravo korištenja autorskog djela.

(4) Neisključivo pravo iskorištavanja ovlašćuje svojeg nositelja da autorsko djelo koristi na način koji je u skladu sa sadržajem njegovog prava, ali ga ne ovlašćuje da druge spriječi u bilo kojem korištenju tog djela.

(5) Ako pri osnivanju prava iskorištavanja autorskog djela nije izričito naveden način korištenja autorskog djela, smatra se da je stjecatelj stekao pravo koristiti autorsko djelo samo na način potreban za ispunjenje svrhe pravnog posla na temelju kojeg se stječe pravo. Ako se iz svrhe pravnog posla ne može utvrditi je li pravo osnovano kao isključivo ili neisključivo, odnosno prostorno ograničeno, smatra se da je osnovano kao neisključivo pravo za područje Republike Hrvatske.

(6) Autor je dužan suzdržavati se postupaka koji bi ometali nositelja prava iskorištenja u izvršavanju njegovog prava.

NEIZVRŠAVANJE ISKLJUČIVOG PRAVA ISKORIŠTAVANJA

Članak 45.

Ne izvršava li nositelj isključivog prava iskorištavanja svoje pravo ili ga izvršava u nedovoljnoj mjeri tako da su zakoniti interesi autora povrijeđeni, autor može zahtijevati ukinuće isključivog prava iskorištavanja. Autor nema to pravo ako nositelj isključivog prava iskorištavanja dokaže da nije kriv za nastanak razloga za neizvršavanje.

KASNIJE OSNIVANJE PRAVA ISKORIŠTAVANJA

Članak 46.

Kasnije osnivanje prava iskorištavanja, pa makar i isključivo, ne djeluje štetno po ranije osnovano pravo iskorištavanja kako isključivo tako i neisključivo, osim ako ugovorom o osnivanju ranijeg prava nije drukčije određeno.

PRENOŠENJE PRAVA ISKORIŠTAVANJA

Članak 47.

(1) Pravo iskorištavanja može se prenositi bez odobrenja autora u sklopu prijenosa cjelokupnog poslovanja, ili dijela poslovanja koje čini cjelinu, s jedne osobe na drugu.

(2) Kad se pravo iskorištavanja može prenositi bez suglasnosti autora, stjecatelj prava iskorištavanja odgovara solidarno za ispunjenje obveza koje prenositelj tog prava ima prema autoru.

OSNIVANJE DALJNJIH PRAVA ISKORIŠTAVANJA

Članak 48.

Nositelj isključivog prava iskorištavanja može na temelju svojeg prava za drugoga osnovati daljnje pravo iskorištavanja samo uz pisanu suglasnost autora. Autor ne može uskratiti svoju suglasnost ako bi to bilo protivno savjesnosti i poštenju. Suglasnost nije potrebna ako je pravo iskorištavanja osnovano jedino radi ostvarivanja u korist autora.

RASPOLAGANJE AUTORSKIM PRAVOM POVJERAVANJEM OSTVARIVANJA

Članak 49.

(1) Autor može ovlastiti drugoga da ostvaruje autorsko pravo za njegov račun. Ostvarivati autorsko pravo za račun autora može se na temelju pravnog posla kojim autor povjerava ostvarivanje svojeg prava ili neposredno na temelju zakona ispunjenjem zakonom predviđenih pretpostavki za to.

(2) Smatra se da je autor povjerio ostvarivanje svojega pojedinog prava udruzi za kolektivno ostvarivanje odnosnog prava ako ona to pravo ostvaruje radi njegove koristi kao i koristi drugih autora za njihova odnosna prava.

ODRICANJE OD AUTORSKOG PRAVA

Članak 50.

Autor se ne može odreći svojega autorskog prava.

4.2. Opći dio ugovornoga autorskog prava

AUTORSKOPRAVNI UGOVORI

Članak 51.

Ugovor na temelju kojeg se stječe pravo iskorištavanja autorskog prava (autorskopravni ugovor) mora biti sklopljen u pisanom obliku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

SADRŽAJ AUTORSKOPRAVNIH UGOVORA

Članak 52.

(1) Autorskopravni ugovor mora sadržavati barem djelo na koje se odnosi, način korištenja, te osobu ovlaštenu na korištenje autorskog djela (korisnik).

(2) Autorskopravni ugovor može biti sklopljen i glede autorskog djela koje još nije stvoreno pod pretpostavkom da se njime odredi barem vrsta i način korištenja budućeg djela.

(3) Odredba ugovora o osnivanju prava korištenja na svim autorovim budućim djelima ništava je.

ODREĐIVANJE NAKNADE ZA KORIŠTENJE AUTORSKOG DJELA

Članak 53.

Ako visina naknade nije određena pravnim poslom, ili je njena visina određena neprimjereno, ili nije određena prema odredbi članka 162. ovoga Zakona, autor ima pravo na primjerenu naknadu. Primjerena je ona naknada koja se u pravnom prometu pošteno mora dati u času zaključenja pravnog posla s obzirom na vrstu i opseg korištenja autorskog djela, uzimajući pri tom u obzir i financijski uspjeh u korištenju autorskog djela, vrstu i obujam autorskog djela, trajanje korištenja, postojanje sporazuma između odgovarajuće udruge autora i odgovarajućeg udruženja korisnika kojim se utvrđuje visina primjerene naknade, kao i druge elemente na temelju kojih se može donijeti odluku o primjerenoj naknadi.

PRAVO AUTORA NA IZMJENU UGOVORA RADI PRAVIČNIJEG UDJELA U ZARADI

Članak 54.

(1) Ako se korištenjem autorskog djela ostvari zarada koja je u očitu nerazmjeru s ugovorenom ili određenom naknadom, autor ima pravo zahtijevati izmjenu ugovora radi određivanja pravičnijeg udjela u zaradi ostvarenoj korištenjem njegova djela.

(2) Autor se ne može odreći prava iz stavka 1. ovoga članka.

PRIMJENA PROPISA O OBVEZNIM ODNOSIMA

Članak 55.

Na sva pitanja u svezi s autorskopравnim ugovorima koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju obvezni odnosi.

4.3. Posebni dio ugovornoga autorskog prava

4.3.1. Nakladnički ugovor

OPĆENITO O UGOVORU

Članak 56.

(1) Nakladničkim ugovorom (izdavačkim ugovorom) autor se obvezuje za nakladnika (izdavača) osnovati pravo reproduciranja svojega određenoga autorskog djela tiskanjem ili drugim sličnim postupkom i pravo distribucije primjeraka autorskog djela (pravo izdavanja), a nakladnik se obvezuje autorsko djelo na ugovoreni način izdati i autoru za to platiti ugovorenu naknadu ako ugovorom nije drukčije određeno, te se brinuti o uspješnoj distribuciji primjeraka autorskog djela i davati autoru podatke o distribuciji autorskog djela. Nakladnički ugovor mora sadržavati odredbu o trajanju prava izdavanja.

(2) Ako nakladničkim ugovorom nije drukčije određeno, smatra se da nakladnik ima isključivo pravo izdavanja djela iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Presumpcija iz stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na pravo izdavanja članaka u dnevnom i periodičnom tisku ili publikacijama.

PRAVO PREVOĐENJA I DRUGA PRAVA

Članak 57.

Ugovorom iz članka 56. ovoga Zakona autor može nakladniku prepustiti i pravo prevođenja svojeg djela na određeni jezik te pravo izdavanja prevedenog djela, kao i druga imovinska prava.

PROVJERA TOČNOSTI PODATAKA

Članak 58.

(1) Autor ima svakodobno pravo uvida i kontrole nakladnikovih poslovnih knjiga i dokumentacije radi provjere točnosti podataka koje je nakladnik dao autoru.

(2) Autor je ovlašten zahtijevati od treće osobe koja je za nakladnika umnožavala autorsko djelo podatke o broju umnoženih primjeraka njegovog djela, a ta je osoba dužna autoru dati potpune i istinite podatke.

IZNIMKA OD PRAVILA O OBVEZATNOM PISANOM OBLIKU UGOVORA

Članak 59.

Nakladnički ugovor o izdavanju članaka, crteža i drugih autorskih priloga u dnevnom i periodičnom tisku ili publikacijama ne mora biti sklopljen u pisanom obliku (mali nakladnički ugovor).

SKLAPANJE UGOVORA PREKO ZASTUPNIKA

Članak 60.

Zastupnik autora može zaključiti nakladnički ugovor samo za ona autorska djela koja su izričito navedena u autorovoj punomoći.

ODREĐIVANJE AUTORSKE NAKNADE

Članak 61.

(1) Ako je autorska naknada određena u postotku od maloprodajne cijene prodanih primjeraka, nakladničkim ugovorom mora se odrediti minimalni broj primjeraka prvog izdanja te najniži iznos naknade koju je nakladnik obavezan platiti autoru neovisno o broju prodanih primjeraka.

(2) Ako je autorska naknada određena u paušalnom iznosu, nakladničkim ugovorom, mora se odrediti ukupni broj primjeraka ugovorenih izdanja. Ako ukupni broj primjeraka nije ugovoren, a iz dobrih poslovnih običaja ili iz okolnosti slučaja ne proizlazi drukčije, nakladnik može izdati najviše 500 primjeraka autorskog djela.

DRUGI SASTOJCI UGOVORA

Članak 62.

Nakladnički ugovor može sadržavati osobito i sljedeće:

– rok u kojem je autor obavezan nakladniku predati uredan rukopis ili drugi izvornik djela. Ako

ugovorom nije drukčije određeno, taj rok iznosi godinu dana od dana sklapanja ugovora;

- rok u kojem je nakladnik obvezan izdati autorsko djelo. Ako ugovorom nije drukčije određeno, taj rok iznosi godinu dana od dana predaje urednog rukopisa ili drugog izvornika djela;
- broj izdanja koji je nakladnik ovlašten izdati. Ako ugovorom nije drukčije određeno, nakladnik ima pravo samo na jedno izdanje djela;
- rok u kojem je nakladnik obvezan izdati novo izdanje djela, ako je ugovoreno. Ako ugovorom nije drukčije određeno, taj rok iznosi godinu dana računajući od dana kad je autor podnio pisani zahtjev;
- odredbu o vlasništvu rukopisa ili drugog izvornika. Rukopis ili drugi izvornik ostaje u vlasništvu autora osim ako se na temelju ugovora obveže predati ga u vlasništvo nakladnika;
- izgled i tehničku opremljenost primjeraka djela.

POBOLJŠANJA I DRUGE IZMJENE AUTORSKOG DJELA

Članak 63.

Ako nakladničkim ugovorom nije drukčije određeno, nakladnik je obvezan u slučaju novih izdanja djela omogućiti autoru unošenje poboljšanja ili drugih izmjena autorskog djela, pod pretpostavkom da to ne mijenja karakter autorskog djela.

PROPAST RUKOPISA I PRIPREMLJENOG IZDANJA

Članak 64.

(1) Ako rukopis ili drugi izvornik djela nakon njegove predaje nakladniku propadne krivnjom nakladnika ili zbog više sile, autor ima pravo na naknadu koja bi mu pripala da je autorsko djelo izdano. Ako autor ima drugi primjerak autorskog djela dužan je predati nakladniku primjerak tog djela na nakladnikov trošak.

(2) Ako pripremljeno izdanje autorskog djela zbog više sile u potpunosti propadne prije njegova stavljanja u promet, nakladnik ima pravo pripremiti novo izdanje, a autoru pripada naknada samo za propalo izdanje.

(3) Ako pripremljeno izdanje autorskog djela zbog više sile djelomično propadne prije njegova stavljanja u promet, nakladnik ima pravo, bez plaćanja naknade autoru, reproducirati samo onoliko primjeraka autorskog djela koliko je propalo.

NAKLADNIČKO PRAVO PRVENSTVA

Članak 65.

(1) Nakladnik koji je stekao pravo na izdavanje autorskog djela ima, u pogledu izdavanja toga djela u elektroničkom ili bilo kojem drugom obliku, pravo prvenstva pred drugim nakladnicima koji ponude iste uvjete.

(2) Nakladnik koji se namjerava koristiti pravom iz stavka 1. ovoga članka dužan je u roku od 30 dana od dana primitka autorovog pisanog poziva dostaviti autoru svoju ponudu.

(3) Nakladničko pravo prvenstva iz stavka 1. ovoga članka traje do isteka roka od dvije godine od dana sklapanja nakladničkog ugovora.

PRESTANAK RASKIDOM NAKLADNIČKOG UGOVORA

Članak 66.

(1) Autor može zahtijevati raskid nakladničkog ugovora ako nakladnik ne izda autorsko djelo ili ne pristupi izdavanju novog ugovorenog izdanja autorskog djela u ugovorenom ili u zakonskom roku.

(2) Ako se nakladnički ugovor raskida krivnjom nakladnika, autor ima, osim prava na naknadu štete, i pravo zadržati primljenu naknadu, odnosno zahtijevati isplatu ugovorene naknade.

(3) Nakladnik može zahtijevati raskid ugovora i naknadu štete zbog neizvršenja ugovora, ako autor ne preda nakladniku rukopis ili drugi izvornik autorskog djela u ugovorenom ili u zakonskom roku.

UNIŠTAVANJE PRIMJERAKA AUTORSKOG DJELA

Članak 67.

(1) Nakladnik koji neprodane primjerke autorskog djela namjerava prodati za preradu, ili ih na drugi način uništiti ili ih povući iz prometa, dužan je otkup tih primjeraka najprije ponuditi autoru, i to po cijeni koju bi za te primjerke dobio da ih prodaje za preradu. Ako to ne učini, odgovara za povredu moralnog

prava autora.

(2) Ako autor ne prihvati ponudu nakladnika iz stavka 1. ovoga članka, ili je prihvati samo za određeni broj primjeraka, preostale primjerke autorskog djela nakladnik može prodati za preradu.

4.3.2. Ugovor o izvođenju autorskog djela

OPĆENITO O UGOVORU

Članak 68.

(1) Ugovorom o izvođenju autorskog djela autor daje korisniku odobrenje za javno recitiranje autorskog djela ili javnu izvedbu glazbenog djela na način i pod uvjetima određenim ugovorom, a korisnik se za stečeno pravo obvezuje platiti naknadu ako ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Odredbe o ugovoru o izvođenju primjenjuju se i na radiodifuzijsko emitiranje i reemitiranje, javno priopćavanje radiodifuzijskog emitiranja, javno priopćavanje, javno prenošenje i stavljanje na raspolaganje javnosti nescenskih književnih i glazbenih djela.

DRUGE OBVEZE KORISNIKA

Članak 69.

Korisnik autorskog djela dužan je autoru omogućiti pristup izvođenju autorskog djela, ostvariti tehničke uvjete izvođenja koji osiguravaju poštovanje autorskih moralnih prava te autoru ili njegovu zastupniku dostavljati popis izvedenih autorskih djela i izvještavati ga o prihodima ostvarenim izvođenjem njegova autorskog djela, ako ugovorom nije drukčije određeno.

PRESTANAK ODOBRENJA

Članak 70.

Odobrenje za javno recitiranje, odnosno za javnu izvedbu glazbenog djela prestaje ako korisnik ne koristi autorsko djelo na način i pod uvjetima predviđenim odobrenjem.

4.3.3. Ugovor o scenskom prikazivanju autorskog djela

OPĆENITO O UGOVORU

Članak 71.

(1) Ugovorom o scenskom prikazivanju autor osniva za korisnika pravo javnoga scenskog prikazivanja određenoga autorskog djela, a korisnik se obvezuje autorsko djelo scenski prikazati na način, u roku i pod uvjetima određenim ugovorom te za stečeno pravo platiti naknadu ako ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Odredbe o ugovoru o scenskom prikazivanju primjenjuju se i na radiodifuzijsko emitiranje i reemitiranje, javno priopćavanje radiodifuzijskog emitiranja, javno priopćavanje, javno prenošenje i stavljanje na raspolaganje javnosti scenskih prikazivanja autorskog djela, kao i javno izvođenje scenskih djela na nescenski način.

DRUGE OBVEZE KORISNIKA

Članak 72.

Na ugovor o scenskom prikazivanju autorskog djela na odgovarajući način primjenjuju se odredbe iz članaka 69. ovoga Zakona.

4.3.4. Ugovor o stvaranju autorskog djela po narudžbi

OPĆENITO O UGOVORU

Članak 73.

Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi autor se obvezuje stvoriti određeno autorsko djelo i primjerak tog djela predati naručitelju, a naručitelj se obvezuje autoru za to isplatiti ugovorenu naknadu ako ugovorom nije drukčije određeno.

SADRŽAJ UGOVORA

Članak 74.

(1) Ugovorom o stvaranju autorskog djela po narudžbi određuju se i obilježja, sastojci te rokovi predaje naručenog djela.

(2) Ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno, autorsko pravo na naručenom djelu zadržava autor bez ograničenja.

4.3.5. Autorska djela stvorena u izvršavanju ugovora o radu

AUTORSKO DJELO STVORENO U RADNOM ODNOSU

Članak 75.

Autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu, po ovom Zakonu, označava djelo koje za vrijeme trajanja radnog odnosa kod određenog poslodavca stvori autor – zaposlenik izvršavajući svoje obveze ili po uputama toga poslodavca. Odnosi u pogledu autorskog djela stvorenog u radnom odnosu uređuju se ovim Zakonom, ugovorom o radu ili drugim aktom kojim se uređuje radni odnos.

PRAVO ISKORIŠTAVANJA AUTORSKOG DJELA STVORENOG U RADNOM ODNOSU

Članak 76.

Ako se u izvršavanju obveza iz radnog odnosa stvaraju autorska djela, ugovorom o radu određuje se, između ostalog, stječe li poslodavac pravo na iskorištavanje autorskog djela, te posebice, ako ga stječe, opseg i trajanje prava iskorištavanja autorskog djela. Ako ovim Zakonom, ugovorom o radu ili drugim aktom kojim se uređuje radni odnos nije drukčije određeno, autorsko pravo na autorskom djelu zadržava autor bez ograničenja.

Poglavlje 5. ODNOS AUTORSKOG PRAVA I PRAVA VLASNIŠTVA

OPĆENITO

Članak 77.

(1) Autorsko pravo je samostalno i neovisno od prava vlasništva i drugih stvarnih prava na stvari na kojoj je autorsko djelo fiksirano.

(2) Pravo vlasništva i druga stvarna prava na stvari na kojoj je fiksirano autorsko djelo ne smije bez odobrenja nositelja autorskog prava biti izvršavano protivno autorskom pravu, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

NEOVISNOST PRAVNOG PROMETA

Članak 78.

(1) Raspolaganje autorskim pravom ne utječe na pravo vlasništva na stvari na kojoj je to autorsko djelo fiksirano, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Raspolaganje vlasništvom na stvari na kojoj je fiksirano autorsko djelo ne utječe na autorsko pravo na tom djelu, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

UNIŠTENJE AUTORSKOG DJELA

Članak 79.

(1) Vlasnik izvornika autorskog djela koji zna ili mora znati da autor ili neki od koautora ima poseban interes za očuvanjem tog izvornika od propasti, dužan je prije uništenja obavijestiti ih o uništenju i ponuditi otkup po cijeni stvarne vrijednosti. Ako nije moguća predaja izvornika u posjed autora, vlasnik je dužan omogućiti autoru izradu primjerka autorskog djela na odgovarajući način. Ako autor neće izvornik otkupiti, vlasnik ga može slobodno uništiti, ali je na zahtjev autora dužan dopustiti mu njegovo fotografiranje prije no što ga uništi.

(2) Vlasnik stvari koje sadrže umnožene primjerke autorskog djela nema obveza iz stavka 1. ovoga članka osim ako zna ili mora znati da ne postoji ni izvornik niti drugi primjerci tog djela.

(3) Vlasnik stvari na kojoj je autorsko djelo fiksirano bez njegova odobrenja tu stvar može uništiti bez obveza iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na arhitektonska djela. Vlasnik arhitektonskog djela jedino je dužan obavijestiti autora o uništenju i dopustiti autoru, na njegov zahtjev, fotografiranje toga djela i predati mu primjerak nacрта toga djela.

(5) Kod izmjene arhitektonskog djela moraju se uzeti u obzir interesi njegova vlasnika. Autor arhitektonskog djela ne može se protiviti izmjenama njegovog arhitektonskog djela proizišlih iz ozbiljnih razloga kao što su primjerice sigurnosni i tehnički razlozi. Ako je arhitektonsko djelo potrebno obnoviti, njegov autor se ne može protiviti uporabi drugih materijala ako su oni od kojih je to djelo napravljeno pokazali nedostatke za korištenje ili ako te materijale nije moguće nabaviti ili ih je moguće nabaviti samo uz nerazmjerne poteškoće ili nerazmjerni trošak. U tom slučaju autor ima pravo zahtijevati, ako je na

arhitektonskom djelu označeno njegovo ime, da vlasnik zgrade uz njegovo ime stavi napomenu o izmjenama arhitektonskog djela i vremenu kad je to učinjeno.

(6) Postupi li vlasnik protivno odredbama ovoga članka odgovarat će za povredu moralnog prava autora.

Poglavlje 6. SADRŽAJNA OGRANIČENJA AUTORSKOG PRAVA ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 80.

Objavljenim autorskim djelom može se koristiti bez autorovog odobrenja ili bez autorovog odobrenja i bez plaćanja naknade, samo u slučajevima koji su u ovom Zakonu izričito navedeni. Odredbe o ograničenjima iz ovoga poglavlja pokrivaju samo takvo korištenje autorskog djela koje se ne suprotstavlja redovitom korištenju autorskog djela i neopravdano ne šteti zakonitim interesima nositelja prava.

PRIVREMENE RADNJE REPRODUCIRANJA AUTORSKOG DJELA

Članak 81.

Privremene radnje reproduciranja autorskog djela čija je jedina svrha omogućavanje prijenosa u mreži između trećih strana preko posrednika ili ovlašteno korištenje autorskog djela, koje su prolazne ili popratne, koje čine sastavni i bitni dio tehnološkog procesa i koje kao takve nemaju nezavisan gospodarski značaj, izuzete su iz isključivog prava reproduciranja autorskog djela iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona. Odredbe ovoga članka ne utječu na odredbe članka 97. ovoga Zakona.

REPRODUCIRANJE AUTORSKOG DJELA ZA PRIVATNO I DRUGO VLASTITO KORIŠTENJE

Članak 82.

Fizička osoba može reproducirati autorsko djelo na bilo koju podlogu ako to čini za privatno korištenje, kao i reproducirati autorsko djelo u obliku fotokopije i za drugo vlastito korištenje, koje nema izravno ili neizravno komercijalnu svrhu i nije namijenjeno ili pristupačno javnosti. Nije dopušteno reproduciranje cijele knjige osim ako su primjerci te knjige rasprodani najmanje dvije godine, grafičkih izdanja glazbenih djela (u daljnjem tekstu: notni materijal), elektroničkih baza podataka, kartografskih djela kao ni izgradnja arhitektonskog objekta, ako ovim Zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

EFEMERNE SNIMKE

Članak 83.

(1) Organizacija za radiodifuziju koja ima odobrenje za emitiranje autorskog djela može snimiti to djelo vlastitim sredstvima na nosač zvuka, slike ili teksta za potrebe vlastitog emitiranja (efemerne snimke).

(2) Organizacija za radiodifuziju dužna je efemerne snimke iz stavka 1. ovoga članka najkasnije u roku od mjesec dana od dana emitiranja uništiti, ili ih pohraniti u vlastitom ili u javnom službenom arhivu ako te snimke imaju posebnu dokumentarnu vrijednost.

(3) Efemerne snimke, koje su u skladu s odredbama iz stavka 2. ovoga članka pohranjene, ne mogu se ponovno emitirati bez odobrenja nositelja prava.

OGRANIČENJA U KORIST POJEDINIH USTANOVA

Članak 84.

Javni arhivi, javne knjižnice, obrazovne i znanstvene ustanove, ustanove za predškolski odgoj i socijalne (karitativne) ustanove, a koje svoje usluge ne naplaćuju, mogu iz vlastitog primjerka reproducirati autorsko djelo na bilo koju podlogu u najviše jednom primjerku.

ZBIRKE NAMIJENJENE NASTAVI ILI ZNANSTVENOM ISTRAŽIVANJU

Članak 85.

(1) Dopušteno je reproduciranje na papir ili sličan medij i distribuiranje pojedinih odlomaka zakonito objavljenih autorskih djela ili cjelovitih kratkih autorskih djela s područja znanosti, književnosti i glazbe, kao i pojedinačnih objavljenih autorskih djela s područja likovnih umjetnosti, arhitekture, primijenjenih umjetnosti i industrijskog dizajna, fotografskih ili kartografskih djela te prikaza znanstvene ili tehničke prirode, u obliku zbirke koja sadržava priloge više autora i koja je po svojem sadržaju i sistematizaciji isključivo namijenjena nastavi ili znanstvenom istraživanju uz navođenje izvora, osim ako to autor izričito ne zabrani. Reproduciranje i distribuiranje pojedinih dijelova autorskih djela ne smatra se povredom prava

iz članka 16. ovoga Zakona osim ako bi se objavljivanjem pojedinih dijelova ugrozili čast ili ugled autora.

(2) Autori djela sadržanih u zbirci iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na primjerenu naknadu za reproduciranje i distribuiranje njihovih autorskih djela.

KORIŠTENJE AUTORSKIH DJELA ZA POTREBE OSOBA S INVALIDNOŠĆU

Članak 86.

Za potrebe osoba s invalidnošću dopušteno je korištenje autorskih djela na način koji je izravnoj vezi s invalidnošću tih osoba i koje je nekomercijalne naravi, a u opsegu potrebnom za odnosnu invalidnost.

KORIŠTENJE AUTORSKIH DJELA U SUDSKIM, UPRAVNIM I DRUGIM SLUŽBENIM POSTUPCIMA

Članak 87.

(1) Dopušteno je reproduciranje autorskih djela radi korištenja u sudskim, i upravnim postupcima, kao i, izuzevši zbirke, arbitražnim i drugim službenim postupcima.

(2) Odredbe iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na priopćavanje javnosti primjeraka autorskih djela izrađenih za potrebe službenih postupaka.

KORIŠTENJE AUTORSKIH DJELA U NASTAVI

Članak 88.

Dopušteno je javno izvođenje ili scensko prikazivanje autorskih djela u obliku izravnog poučavanja na nastavi, ili na priredbama koje su vezane uz nastavu, u opsegu opravdanom obrazovnom svrhom koja se želi postići takvim priopćavanjem, ako se autorsko djelo ne koristi radi ostvarivanja izravne ili neizravne imovinske ili komercijalne koristi za obrazovnu ustanovu, organizatora ili treće osobe, ako izvođači ne primaju naknadu za izvođenje autorskih djela, te ako se ne naplaćuju ulaznice.

KORIŠTENJE AUTORSKIH DJELA U SVRHU INFORMIRANJA JAVNOSTI

Članak 89.

(1) Dopušteno je, u opsegu potrebnom za izvješćivanje javnosti o tekućim događajima putem tiska, radija ili televizije, reproduciranje, distribuiranje te priopćavanje javnosti:

1. autorskih djela koja se pojavljuju kao sastavni dio tekućeg događaja o kojem se javnost izvješćuje, pod uvjetom da se autorsko djelo koristi u opsegu koji odgovara svrsi i načinu izvješćivanja o tekućem događaju,

2. novinskih članaka i fotografija o tekućim političkim, gospodarskim ili vjerskim pitanjima, koji su objavljeni u drugim sredstvima javnog priopćavanja, pod uvjetom da autor to nije izričito zabranio i da se autorsko djelo koristi u opsegu koji odgovara svrsi i načinu izvješćivanja,

3. javnih političkih, vjerskih i drugih govora održanih u tijelima državne ili lokalne vlasti, vjerskim ustanovama ili prilikom državnih ili vjerskih svečanosti te izvadaka iz javnih predavanja.

(2) U svim slučajevima iz stavka 1. ovoga članka potrebno je navesti izvor i autorstvo djela.

CITATI

Članak 90.

Dopušteno je doslovno navođenje ulomaka autorskog djela (citata) koje je na zakonit način postalo pristupačno javnosti, radi znanstvenog istraživanja, nastave, kritike, polemike, recenzije, osvrta, u mjeri opravdanoj svrhom koja se želi postići i u skladu s dobrim običajima, time da se mora naznačiti izvor i ime autora.

REPRODUCIRANJE AUTORSKIH DJELA TRAJNO SMJEŠTENIH NA JAVNIM MJESTIMA

Članak 91.

(1) Dopušteno je reproduciranje autorskih djela koja su trajno smještena na ulicama, trgovima, parkovima ili drugim mjestima pristupačnim javnosti te distribuiranje i priopćavanje javnosti takvih reprodukcija.

(2) Djela iz stavka 1. ovoga članka ne smiju se reproducirati u trodimenzionalnom obliku.

(3) Na primjercima djela iz stavka 1. ovoga članka potrebno je navesti izvor i autorstvo djela, osim ako to nije moguće.

REPRODUCIRANJE ARHITEKTONSKIH OBJEKATA

Članak 92.

Odredbe članka 91. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuju se samo u pogledu vanjskog izgleda arhitektonskog objekta.

PLAKATI I KATALOZI

Članak 93.

(1) Organizatorima javnih izložbi ili aukcija dopušteno je, u svrhu njihova promoviranja i u opsegu potrebnom za tu svrhu, reproduciranje, na plakatima i u katalozima za te izložbe ili aukcije, i distribuiranje putem tih plakata i kataloga, djela likovnih umjetnosti, arhitekture, primijenjenih umjetnosti, industrijskog dizajna te fotografskih djela koja su izložena na javnoj izložbi ili aukciji ili namijenjena takvom izlaganju.

(2) U katalozima iz stavka 1. ovoga članka potrebno je navesti izvor i autorstvo djela.

PARODIJE I KARIKATURE

Članak 94.

Dopuštena je prerada autorskog djela u parodiju u mjeri koja je potrebna za njen smisao, kao i karikaturu, a uz navođenje djela koje se prerađuje i njegovog autora.

KORIŠTENJE AUTORSKIH DJELA U SVRHU UPOZNAVANJA ILI ISKUŠAVANJA UREĐAJA

Članak 95.

Trgovinama koje prodaju fonograme ili videograme ili uređaje za reproduciranje ili za prijam zvuka ili slike, dopušteno je snimanje autorskog djela na nosače zvuka, slike ili teksta, priopćavanje autorskog djela s tih nosača, kao i priopćavanje autorskog djela koja se radiodifuzijski emitiraju, u opsegu potrebnom za upoznavanje ili iskušavanje rada tih zvučnih snimaka ili filmova ili uređaja neposrednim kupcima ili za njihov popravak.

BRISANJE SNIMAKA

Članak 96.

Snimke učinjene na temelju odredbe iz članka 95. ovoga Zakona moraju se bez odlaganja izbrisati.

KORIŠTENJE BAZE PODATAKA

Članak 97.

(1) Ovlašteni korisnik baze podataka ili njezina primjerka može izvršiti bilo koji akt korištenja ako je neophodan za pristup sadržaju baze podataka i njegovo redovito korištenje.

(2) Ako je korisnik ovlašten samo za dio baze podataka, dopušteno je reproduciranje i prerada samo toga dijela.

(3) Svaka ugovorna odredba protivna stavku 1. i 2. ovoga članka ništava je.

OBVEZE NOSITELJA PRAVA

Članak 98.

(1) Kada je po odredbama članka 82. – 87. ovoga Zakona dopušteno korištenje autorskog djela, a korištenje autorskog djela ili pristup autorskom djelu onemogućeni su primjenom tehnoloških mjera iz članka 175. ovoga Zakona, autori odnosno druge osobe koje su te mjere primijenile ili koje imaju ovlast i mogućnosti otkloniti ih, dužni su, osiguravanjem posebnih mjera ili sklapanjem sporazuma, omogućiti korisnicima ili njihovim udrugama pristup tim autorskim djelima i njihovo korištenje u skladu s ograničenjima iz članaka 82. – 87. ovoga Zakona. Odredbe ovoga stavka se ne primjenjuju na računalne programe.

(2) Ako autori odnosno druge osobe iz prethodnog stavka ne postupe u skladu s odredbama iz stavka 1. ovoga članka, autorska djela se koriste primjenom mjera koje propisuje ministar nadležan za Državni zavod za intelektualno vlasništvo (u daljem tekstu ministar).

(3) Tehničke mjere koje dobrovoljno primjenjuju nositelji prava iz ovoga Zakona, uključujući one koje su primijenjene u ispunjavanju ugovora sklopljenih dobrovoljno, te tehničke mjere primijenjene u provedbi mjera iz stavka 1. i 2. ovoga članka uživaju zaštitu iz članka 175. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se na autorska djela koja su stavljena na raspolaganje javnosti po dogovorenim uvjetima na način da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta

i u vrijeme koje sami odberu.

Poglavlje 7. VREMENSKA OGRANIČENJA AUTORSKOG PRAVA OPĆA ODREDBA O TRAJANJU AUTORSKOG PRAVA

Članak 99.

Autorsko pravo traje za života autora i sedamdeset godina nakon njegove smrti, bez obzira kada je autorsko djelo zakonito objavljeno, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

TRAJANJE AUTORSKOG PRAVA ZA KOAUTORSKO DJELO

Članak 100.

(1) Ako su koautori iz članka 11. ovoga Zakona nositelji zajedničkoga autorskog prava na stvorenom autorskom djelu, rok iz članka 99. ovoga Zakona računa se od smrti koautora koji je najduže živio.

(2) U pogledu audiovizualnih djela, rok iz članka 99. ovoga Zakona računa se od smrti posljednje preživjele od sljedećih osoba: glavni redatelj, autor scenarija, autor dijaloga i skladatelj glazbe posebno skladane za korištenje u tom djelu.

TRAJANJE AUTORSKOG PRAVA ZA ANONIMNO AUTORSKO DJELO

Članak 101.

Autorsko pravo na anonimnom autorskom djelu traje sedamdeset godina od zakonite objave tog djela. Ako autor tijekom tog razdoblja otkrije svoj identitet, primjenjuje se rok iz članka 99. ovoga Zakona.

TRAJANJE AUTORSKOG PRAVA ZA AUTORSKO DJELO OBJAVLJENO POD PSEUDONIMOM

Članak 102.

Autorsko pravo na autorskom djelu objavljenom pod pseudonimom traje sedamdeset godina od zakonite objave tog djela. Ako pseudonim ne ostavlja nikakvu sumnju u pogledu identiteta autora, primjenjuje se rok iz članka 99. ovoga Zakona.

TRAJANJE AUTORSKOG PRAVA ZA AUTORSKO DJELO OBJAVLJENO U DIJELOVIMA

Članak 103.

Ako se trajanje autorskog prava računa od zakonite objave autorskog djela, a to djelo se objavljuje u svescima, dijelovima, nastavcima, izdanjima ili epizodama, taj se rok za svaki takav dio računa zasebno.

TRAJANJE AUTORSKOG PRAVA ZA NEOBJAVLJENO AUTORSKO DJELO

Članak 104.

Ako se trajanje autorskog prava ne računa ni od smrti autora, niti je autorsko djelo bilo zakonito objavljeno, autorsko pravo prestaje protekom sedamdeset godina od kada je autorsko djelo nastalo.

RAČUNANJE ROKOVA

Članak 105.

Rokovi trajanja autorskog prava određeni ovim Zakonom računaju se od 1. siječnja godine koja neposredno slijedi godinu u kojoj je nastala činjenica od koje se računa početak roka.

UČINCI ISTEKA ROKA

Članak 106.

(1) Prestankom autorskog prava, autorsko djelo postaje javno dobro, te se može slobodno koristiti uz obvezu priznanja autorstva, poštivanja autorskog djela te časti ili ugleda autora.

(2) Protiv onih koji ne poštuju obveze iz stavka 1. ovoga članka nasljednici autora, udruge autora kojima je autor pripadao, druge osobe koje za to imaju pravni interes te Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ovlašteni su zahtijevati prestanak povrede te obveze.

Poglavlje 8. POSEBNE ODREDBE ZA RAČUNALNE PROGRAME I AUDIOVIZUALNA DJELA

8.1. Posebne odredbe za računalne programe

PREDMET ZAŠTITE

Članak 107.

Računalni program je zaštićen kao jezično djelo po ovom Zakonu ako je izvoran u smislu da

predstavlja vlastitu intelektualnu tvorevinu svog autora. Pojam računalni program obuhvaća izražaj računalnog programa u bilo kojem obliku uključujući i pripremni dizajnerski materijal. Ideje i načela na kojima se zasniva bilo koji element računalnog programa, uključujući i ona na kojima se zasnivaju njegova sučelja, nisu zaštićena autorskim pravom.

RAČUNALNI PROGRAM STVOREN U RADNOM ODNOSU

Članak 108.

Ako je računalni program stvorio zaposlenik u izvršavanju svojih obveza ili slijedeći upute poslodavca, poslodavac je isključivo ovlašten izvršavati sva imovinska prava na tako stvorenom programu, ako ugovorom nije drugačije određeno.

PRAVO AUTORA RAČUNALNOG PROGRAMA

Članak 109.

(1) Autor računalnog programa ima u skladu s odredbama poglavlja 3. glave II. ovoga Zakona isključivo pravo izvršiti ili odobriti:

1. trajno ili privremeno reproduciranje računalnog programa bilo kojim sredstvom i u bilo kojem obliku, djelomično ili u cijelosti, to uključuje i učitavanje, prikazivanje, izvođenje, prenošenje ili pohranu računalnog programa za koje je potrebno takvo reproduciranje,

2. prijevod, prilagodbu, obradu i bilo koju drugu izmjenu računalnog programa te reproduciranje rezultata tih izmjena, s time da prava osobe koja je izmijenila program ostaju nedirnuti,

3. distribucije izvornika ili primjeraka računalnog programa, u bilo kojem obliku, kao i njihovo iznajmljivanje.

(2) Odredbe iz članka 17., 32., i 82. ovoga Zakona ne primjenjuju se na računalne programe. Računalni programi ne mogu biti predmetom javne posudbe, osim ako je ugovorom drukčije određeno.

IZNIMKE

Članak 110.

(1) U nedostatku posebnih ugovornih odredaba za poduzimanje radnji iz članka 109. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona nije potrebno odobrenje nositelja prava, ako su te radnje zakonitom stjecatelju neophodne za korištenje računalnog programa u skladu s njegovom namjeravanom svrhom, uključujući i za ispravljanje pogrešaka.

(2) Osobi koja ima pravo koristiti računalni program ugovorom se ne može zabraniti izrada sigurnosnog primjerka, ako je to potrebno za to korištenje programa.

(3) Osoba koja ima pravo koristiti kopiju računalnog programa, ovlaštena je bez odobrenja nositelja prava, promatrati, proučavati ili ispitivati rad programa radi utvrđivanja ideje i načela na kojima se zasniva bilo koji element programa, ako to čini prilikom izvođenja bilo koje od radnji učitavanja, prikazivanja, izvođenja, prenošenja ili pohranjivanja računalnog programa, koju je ovlaštena poduzimati.

(4) Svaka ugovorna odredba protivna stavku 2. i 3. ovoga članka ništava je.

DEKOMPILIRANJE

Članak 111.

(1) Ako je reproduciranje koda i prevođenje njegova oblika, po odredbi iz članka 109. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, nužno za dobivanje informacija potrebnih za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog programa s drugim programima, odobrenje nositelja prava nije potrebno, ako:

1. te radnje izvodi osoba koja ima odobrenje za korištenje ili druga osoba koja ima pravo koristiti primjerak programa, ili osoba koja je u njihovo ime ovlaštena to učiniti,

2. informacije potrebne za postizanje interoperabilnosti prethodno nisu bile odmah dostupne osobama iz točke 1. ovoga stavka i

3. su te radnje ograničene samo na one dijelove izvornog programa koji su potrebni za postizanje interoperabilnosti.

(2) Informacije dobivene primjenom odredbi iz stavka 1. ovoga članka ne smiju se:

1. koristiti za ciljeve drukčije od postizanja interoperabilnosti nezavisno stvorenoga računalnog programa,

2. prenositi drugima, osim kad je to potrebno za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog programa ili

3. koristiti za razvoj, proizvodnju ili marketing drugog programa, bitno sličnog u svojem izražaju, ili za bilo koju drugu radnju kojom se nanosi povreda autorskom pravu.

(3) Odredbe iz ovoga članka ne smiju se tumačiti tako da omogućuju da se njihova primjena suprotstavlja redovitom korištenju računalnog programa ili da neopravdano šteti zakonitim interesima nositelja prava.

(4) Svaka ugovorna odredba protivna odredbama iz ovoga članka ništava je.

POSEBNE MJERE ZAŠTITE

Članak 112.

Povreda prava na računalnom programu čini se osobito:

1. bilo kojom radnjom distribucije primjerka računalnog programa za koji se zna ili ima razloga vjerovati da je to primjerak kojim je povrijeđeno tuđe pravo,

2. posjedovanjem, u komercijalne svrhe, primjerka računalnog programa za koji se zna ili ima razloga vjerovati da je to primjerak kojim je povrijeđeno tuđe pravo,

3. bilo kojom radnjom distribucije ili posjedovanjem u komercijalne svrhe bilo kojeg sredstva čija je jedina namjena olakšati neovlašteno uklanjanje tehničkog uređaja koji služi za zaštitu računalnog programa ili osujetiti rad toga uređaja.

DALJNJA PRIMJENA DRUGIH PROPISA

Članak 113.

Odredbe iz ovoga Zakona o zaštiti računalnih programa ne utječu na primjenu drugih propisa, kao što su propisi koji uređuju zaštitu izuma patentima, zaštitu planova rasporeda poluvodičkih proizvoda, žigove, nepošteno tržišno natjecanje, zaštitu poslovne tajne ili ugovorne obveze.

8.2. Posebne odredbe za audiovizualna djela

AUDIOVIZUALNA DJELA

Članak 114.

Audiovizualna djela, po ovom Zakonu, jesu kinematografski, televizijski, dokumentarni, crtani, reklamni ili drugi filmovi te druga audiovizualna djela izražena slikama koje u slijedu daju dojam pokreta, sa zvukom ili bez zvuka, bez obzira na vrstu podloge na koju su fiksirana.

AUDIOVIZUALNA PRILAGODBA

Članak 115.

(1) Ugovorom o audiovizualnoj prilagodbi autor daje drugoj osobi odobrenje za prilagodbu autorskog djela u audiovizualno djelo (pravo audiovizualne prilagodbe). Ako ugovorom nije drukčije određeno, smatra se da je stečeno isključivo pravo audiovizualne prilagodbe.

(2) Ako je pravo prilagodbe autorskog djela stečeno kao isključivo pravo, autor prerađenog djela zadržava:

1. isključivo pravo nove audiovizualne prilagodbe prerađenog djela koje može ostvarivati nakon isteka dvadeset godina od sklapanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka,

2. isključivo pravo daljnje prerade audiovizualnog djela u bilo kojem drugom umjetničkom obliku,

3. pravo na primjerenu naknadu za svako iznajmljivanje videograma koji sadrži prerađeno djelo.

(3) Autor se ne može odreći prava iz stavka 2. ovoga članka.

KOAUTHORI AUDIOVIZUALNOG DJELA

Članak 116.

(1) Koautorima audiovizualnog djela smatraju se:

1. glavni redatelj,

2. autor scenarija,

3. autor dijaloga,

4. glavni snimatelj,

5. skladatelj glazbe posebno skladane za korištenje u tom djelu.

(2) Ako je crtež odnosno animacija bitni element audiovizualnog djela, koautorom takvog djela smatra se i glavni crtač, odnosno glavni animator.

(3) Ako neka druga fizička osoba dokaže da je njezina originalna intelektualna tvorevina bitni element audiovizualnog djela te da bi mogla biti, prema općim pravilima, koautor tog djela, bit će priznata kao koautor tog audiovizualnog djela.

AUTORI DOPRINOSA AUDIOVIZUALNOM DJELU

Članak 117.

Skladatelj glazbe, glavni crtač ili glavni animator koji se ne smatra koautorom audiovizualnog djela po odredbi iz članka 116. ovoga Zakona, scenograf, kostimograf, slikar maski, montažer i drugi autori koji sudjeluju u stvaranju audiovizualnog djela imaju autorska prava na svojim individualnim doprinosima (autori doprinosa).

UGOVOR O AUDIOVIZUALNOJ PRODUKCIJI

Članak 118.

(1) Ugovorom o audiovizualnoj produkciji, uređuju se odnosi između filmskog producenta, koautora audiovizualnog djela i autora doprinosa te međusobni odnosi autora audiovizualnog djela.

(2) Ako ugovorom o audiovizualnoj produkciji između filmskog producenta i autora doprinosa nije drukčije određeno, smatra se da filmski producent stječe sva imovinska prava autora doprinosa u opsegu potrebnom za ispunjenje svrhe ugovora.

(3) Ako ugovorom iz stavka 1. ovoga članka koautori svoje pravo iznajmljivanja prepuste filmskom producentu, zadržavaju pravo na primjerenu naknadu za iznajmljivanje audiovizualnog djela.

(4) Bez obzira na odredbe iz stavka 2. ovoga članka, autori doprinosa zadržavaju pravo da se svojim doprinosima audiovizualnom djelu samostalno koriste, ako se time ne nanosi povreda pravima filmskog producenta toga djela.

(5) Koautori audiovizualnog djela ne mogu se odreći prava iz stavka 3., a autori doprinosa iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Odredbe iz članka 17., članka 47. stavka 1. i članka 48. ovoga Zakona ne primjenjuju se na audiovizualna djela.

IZVJEŠĆE O AUTORSKOJ NAKNADI ZA PRAVA NA AUDIOVIZUALNOM DJELU

Članak 119.

Filmski producent audiovizualnog djela dužan je najmanje jedanput godišnje dostaviti koautorima izvješće o prihodu ostvarenom svakim pojedinim načinom korištenja toga djela.

ZAVRŠENO AUDIOVIZUALNO DJELO

Članak 120.

(1) Audiovizualno djelo smatra se završenim kada je, u skladu sa sporazumom između glavnog redatelja i filmskog producenta, završena prva standardna kopija djela koje je predmet ugovora o produkciji.

(2) Zabranjeno je uništavanje matrice prve standardne kopije audiovizualnog djela.

(3) Ako koji od koautora ili autora doprinosa odbije nastavak suradnje na stvaranju audiovizualnog djela, ili ako zbog više sile nije u mogućnosti nastaviti tu suradnju, ne može se protiviti da se doprinos koji je već dao koristi za dovršenje toga djela. Takav autor ima odgovarajuća autorska prava na već dani doprinos audiovizualnom djelu.

RASKID UGOVORA

Članak 121.

(1) Ako filmski producent audiovizualnog djela ne završi djelo u roku od pet godina od dana sklapanja ugovora o audiovizualnoj produkciji toga djela, ili ako završeno audiovizualno djelo ne distribuira u roku od dvije godine od dana završetka toga djela, koautori mogu zahtijevati raskid ugovora, ako nije ugovoren koji drugi rok.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka koautori djela i autori doprinosa zadržavaju pravo na isplatu naknade.

III. SRODNA PRAVA

Poglavlje 1. PRAVO UMJETNIKA IZVOĐAČA

UMJETNICI IZVOĐAČI

Članak 122.

Umjetnici izvođači su glumci, pjevači, glazbenici, plesači i druge osobe koje glumom, pjevanjem, recitiranjem, deklamiranjem, interpretiranjem, pokretima ili na drugi način izvode djela s područja književnosti i umjetnosti ili izražaja folklor. Umjetnikom izvođačem smatra se i redatelj kazališne predstave i dirigent umjetničkog ansambla.

ZASTUPNIK UMJETNIČKOG ANSAMBLA

Članak 123.

(1) Umjetnici izvođači članovi umjetničkog ansambla mogu ovlastiti u pisanom obliku jednog od svojih članova ili treću osobu za zastupanje u ostvarivanju izvođačkog prava.

(2) Za davanje ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka potrebna je suglasnost većine članova umjetničkog ansambla, osim ako nije drukčije određeno pravilima pojedinog umjetničkog ansambla. Smatra se da su to ovlaštenje dali i umjetnici izvođači koji nisu članovi ansambla, a sudjeluju u pojedinoj izvedbi ansambla.

(3) Odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se na dirigente, soliste, redatelje kazališnih predstava i nositelje glavnih uloga, koji nisu članovi ansambla, ako između njih i umjetničkog ansambla nije drukčije ugovoreno.

MORALNA PRAVA UMJETNIKA IZVOĐAČA

Članak 124.

(1) Umjetnik izvođač ima pravo biti priznat i označen kao izvođač, odnosno odlučiti hoće li njegovo ime ili oznaka drugog umjetnikovog identiteta biti označeni pri korištenju njegove izvedbe.

(2) Osoba koja javno koristi izvedbu dužna je pri svakom korištenju naznačiti umjetnika izvođača, osim ako umjetnik izvođač u pisanom obliku izjavi da ne želi biti naveden.

(3) Umjetnikom izvođačem smatra se osoba čije je ime, pseudonim, umjetnički znak ili kod na uobičajen način označen na primjercima izvedbe ili pri objavi izvedbe, dok se ne dokaže suprotno.

(4) Umjetnik izvođač ima pravo usprotiviti se uništenju, izobličenju, sakaćenju ili sličnoj izmjeni svoje izvedbe, kao i svakom korištenju izvedbe na način koji ugrožava njegovu čast ili ugled.

ISKLUČIVA IMOVINSKA PRAVA UMJETNIKA IZVOĐAČA

Članak 125.

Umjetnik izvođač ima isključivo pravo:

1. fiksiranja svoje nefiksirane izvedbe,
2. reproduciranja svoje fiksirane izvedbe,
3. distribuiranja, kao i pravo iznajmljivanja svoje fiksirane izvedbe,
4. priopćavanja javnosti svoje nefiksirane i fiksirane izvedbe koje osobito obuhvaća:
  - pravo radiodifuzijskog emitiranja i reemitiranja,
  - pravo javnog priopćavanja fiksiranih izvedbi i radiodifuzijskih emitiranja,
  - pravo javnog prenošenja,
  - pravo javnog prikazivanja,
  - pravo stavljanja na raspolaganje javnosti.

NAKNADA ZA IZNAJMLJIVANJE

Članak 126.

Umjetnik izvođač koji svoje pravo iznajmljivanja prepusti proizvođaču fonograma ili filmskom producentu, ili kojoj drugoj osobi, zadržava pravo na primjerenu naknadu za iznajmljivanje svoje fiksirane izvedbe. Umjetnik izvođač ne može se odreći prava na tu primjerenu naknadu. Naknadu za iznajmljivanje dužna je plaćati osoba koja iznajmljuje izvedbu.

NAKNADA ZA RADIODIFUZIJSKO EMITIRANJE I JAVNO PRIOPĆAVANJE IZVEDBE

Članak 127.

(1) Umjetnik izvođač ima pravo na udio u jedinstvenoj primjerenoj naknadi za radiodifuzijsko emitiranje i svako drugo priopćavanje javnosti svoje fiksirane izvedbe.

(2) Jedinstvena naknada iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od pojedinačnih naknada koje pripadaju umjetnicima izvođačima i proizvođačima fonograma.

PRAVO NA NAKNADU

Članak 128.

(1) Umjetnik izvođač ima pravo na primjerenu naknadu za svako zvučno ili zvučno i vizualno snimanje svoje fiksirane izvedbe za privatno ili drugo vlastito korištenje iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Umjetnik izvođač ima pravo na primjerenu naknadu ako se njegova fiksirana izvedba u pogledu koje je dopuštena daljnja distribucija posuđuje posredovanjem javne knjižnice. Na ovo se pravo, na odgovarajući način, primjenjuju odredbe članka 33. stavka 2. i 4. ovoga Zakona.

KORIŠTENJE IZVEDBE ZA DOVRŠENJE AUDIOVIZUALNOG DJELA

Članak 129.

Ako umjetnik izvođač odbije završiti svoju izvedbu u audiovizualnom djelu, ili ako zbog više sile nije u mogućnosti nastaviti izvedbu, ne može se protiviti da se ostvareni dio izvedbe koristi za dovršenje audiovizualnog djela. Takav izvođač ima odgovarajuća prava na već dani doprinos audiovizualnom djelu.

IZVEDBA OSTVARENA U RADNOM ODNOSU

Članak 130.

(1) Izvedba nastala u radnom odnosu, po ovom Zakonu, označava izvedbu koju za vrijeme trajanja radnog odnosa kod određenog poslodavca ostvari umjetnik izvođač – zaposlenik izvršavajući svoje obveze ili po uputama toga poslodavca. Odnosi u pogledu izvedbe ostvarene u radnom odnosu uređuju ovim Zakonom, ugovorom o radu ili drugim aktom kojim se uređuje radni odnos.

(2) Ako se u izvršavanju obveza iz radnog odnosa nastaje izvedba umjetnika izvođača, ugovorom o radu određuje se, između ostalog, stječe li poslodavac pravo na iskorištavanje te izvedbe, te posebice, ako ga stječe, opseg i trajanje prava iskorištavanja izvedbe. Ako ovim Zakonom, ugovorom o radu ili drugim aktom kojim se uređuje radni odnos nije drukčije određeno, pravo umjetnika izvođača na izvedbi zadržava umjetnik izvođač bez ograničenja.

TRAJANJE PRAVA

Članak 131.

Imovinska prava umjetnika izvođača traju 50 godina od izvedbe. Ako u tom razdoblju fiksirana izvedba bude zakonito izdana ili zakonito priopćena javnosti, prava traju 50 godina od takva prvog izdanja ili takva prvog priopćavanja, ovisno o tome koje je bilo ranije.

Poglavlje 2. PRAVO PROIZVOĐAČA FONOGRAMA

ZNAČENJE POJMOVA

Članak 132.

(1) Fonogram je fiksacija zvukova izvedbe ili drugih zvukova ili onoga što predstavlja zvukove, osim u obliku fiksiranja ugrađenih u audiovizualna djela. Fiksiranje, u smislu ovoga članka, znači ugrađivanje zvukova ili onoga što predstavlja zvukove na podlogu s koje se mogu slušati, umnožavati ili priopćavati putem nekog uređaja. Prava na fonogramu nisu ni na koji način ograničena njegovim ugrađivanjem u videogram.

(2) Proizvođač fonograma, po ovom Zakonu, fizička je ili pravna osoba koja poduzima inicijativu i koja je odgovorna za prvo fiksiranje zvukova izvedbe ili drugih zvukova ili onog što predstavlja zvukove. Smatra se da je proizvođač fonograma, dok se ne dokaže drukčije, onaj čije je ime, odnosno naziv redovito označen kao nositelj prava proizvođača fonograma na fonogramu.

PRAVA PROIZVOĐAČA FONOGRAMA

Članak 133.

(1) Proizvođač fonograma ima isključivo pravo:

1. reproduciranja svojih fonograma,
2. distribuiranja svojih fonograma, kao i pravo iznajmljivanja osim prava iz stavka 5. članka 20. ovoga

Zakona,

3. stavljanja na raspolaganje javnosti svojih fonograma.

(2) Pravom proizvođača fonograma se može slobodno raspolagati. Pravo proizvođača fonograma ne utječe ni na koji način na autorsko pravo i pravo umjetnika izvođača.

PRAVO NA NAKNADU ZA JAVNO POSUĐIVANJE

Članak 134.

Proizvođač fonograma ima pravo na primjerenu naknadu za posuđivanje svojih fonograma, odnosno njegovih umnoženih primjeraka posredovanjem javnih knjižnica.

PRAVO NA NAKNADU ZA RADIODIFUZIJSKO EMITIRANJE I JAVNO PRIOPĆAVANJE FONOGRAMA

Članak 135.

Proizvođač fonograma ima pravo, u skladu s odredbom iz članka 127. stavka 2. ovoga Zakona, na udio u jedinstvenoj primjerenoj naknadi za radiodifuzijsko emitiranje i svako drugo priopćavanje javnosti svojeg fonograma izdanog u komercijalne svrhe.

PRAVO NA NAKNADU ZA REPRODUCIRANJE FONOGRAMA ZA PRIVATNO ILI DRUGO VLASTITO KORIŠTENJE

Članak 136.

Proizvođač fonograma ima pravo na primjerenu naknadu za svako zvučno snimanje svojih fonograma za privatno ili drugo vlastito korištenje iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona.

TRAJANJE PRAVA

Članak 137.

Prava proizvođača fonograma traju 50 godina od prvog fiksiranja fonograma. Ako je u tom razdoblju fonogram zakonito izdan, prava traju 50 godina od takva prvog izdanja. Ako fonogram u tom razdoblju nije zakonito izdan, ali je zakonito priopćen javnosti, prava traju 50 godina od takva prvog priopćavanja javnosti.

Poglavlje 3. PRAVO FILMSKIH PRODUCENATA (PRAVO PROIZVOĐAČA VIDEOGRAMA)

FILMSKI PRODUCENT I VIDEOGRAM

Članak 138.

(1) Filmski producent (proizvođač videograma), po ovom Zakonu, fizička je ili pravna osoba, koja u svoje ime daje inicijativu, prikuplja financijska sredstva, organizira i preuzima odgovornost za stvaranje prve fiksacije audiovizualnog djela, kao i slijeda pomičnih slika popraćenih zvukom ili bez zvuka (videograma). Smatra se da je filmski producent, dok se ne dokaže drukčije, onaj čije je ime odnosno naziv redovito označen kao nositelj prava filmskog producenta na videogramu.

(2) Videogram je, po ovom Zakonu, fiksacija audiovizualnog djela, kao i slijeda pomičnih slika popraćenih zvukom ili bez zvuka.

PRAVA FILMSKOG PRODUCENTA

Članak 139.

(1) Filmski producent u pogledu primjeraka svojeg videograma ima isključivo pravo:

1. reproduciranja,
2. distribuiranja, kao i pravo iznajmljivanja osim prava iz članka 20. stavka 5. ovoga Zakona,
3. javnog prikazivanja,
4. stavljanja na raspolaganje javnosti.

(2) Pravom filmskog producenta se može slobodno raspolagati. Pravo filmskog producenta ne utječe ni na koji način na autorsko pravo, pravo umjetnika izvođača i pravo proizvođača fonograma.

PRAVO NA NAKNADU ZA JAVNO POSUĐIVANJE

Članak 140.

Filmski producent ima pravo na primjerenu naknadu za posuđivanje videograma posredovanjem javnih

knjižnica.

PRAVO NA NAKNADU ZA REPRODUCIRANJE VIDEOGRAMA ZA PRIVATNO ILI DRUGO VLASTITO KORIŠTENJE

Članak 141.

Filmski producent ima pravo na primjerenu naknadu za svako zvučno i vizualno reproduciranje svojih videograma za privatno i drugo vlastito korištenje iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona.

TRAJANJE PRAVA

Članak 142.

Prava filmskog producenta traju 50 godina od stvaranja prve fiksacije videograma. Ako je u tom razdoblju videogram bio zakonito izdan ili zakonito priopćen javnosti, prava filmskog producenta traju 50 godina od takva prvog izdanja ili takva prvog priopćavanja, ovisno o tome koje je bilo ranije.

Poglavlje 4. PRAVO ORGANIZACIJA ZA RADIODIFUZIJU

PRAVA ORGANIZACIJA ZA RADIODIFUZIJU

Članak 143.

(1) Organizacija za radiodifuziju ima isključivo pravo:

1. reemitiranja svojih emitiranja bežično i putem žica,
2. fiksiranja svojih emitiranja,
3. reproduciranja svojih fiksiranih emitiranja,
4. distribuiranja, osim prava iznajmljivanja i javne posudbe, svojih fiksiranih emitiranja,
5. javnog priopćavanja svojih emitiranja, ako je takvo priopćavanje pristupačno javnosti uz plaćanje ulaznice,
6. stavljanja na raspolaganje javnosti svojih fiksiranih emitiranja.

(2) Kabelski distributer koji samo retransmitira radiodifuzijska emitiranja nije organizacija za radiodifuziju prema odredbama ovog poglavlja.

(3) Pravom organizacija za radiodifuziju se može slobodno raspolagati. Pravo organizacija za radiodifuziju ne utječe ni na koji način na autorsko pravo, pravo umjetnika izvođača, pravo proizvođača fonograma i pravo filmskog producenta.

TRAJANJE PRAVA

Članak 144.

Prava organizacija za radiodifuziju traju pedeset godina računajući od prvog emitiranja bez obzira je li ono bilo bežično ili putem žica.

Poglavlje 5. PRAVA NAKLADNIKA NA NJIHOVIM IZDANJIMA

PRAVO NA NAKNADU ZA REPRODUCIRANJE SVOJIH PISANIH IZDANJA ZA PRIVATNO ILI DRUGO VLASTITO KORIŠTENJE

Članak 145.

(1) Nakladnici imaju vlastito pravo na naknadu za svako reproduciranje svojih pisanih izdanja za privatno ili drugo vlastito korištenje odgovarajuće pravu autora na naknadu iz stavka 2. članka 32. ovoga Zakona.

(2) Pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka traje 50 godina od zakonitog izdanja djela i može se njime slobodno raspolagati.

PRAVO NA PRVOM IZDANJU NEOBJAVLJENIH SLOBODNIH AUTORSKIH DJELA

Članak 146.

(1) Osoba koja prvi put zakonito izdaje ili priopći javnosti još neobjavljeno autorsko djelo na kojemu je autorsko pravo prestalo, stječe pravo odgovarajuće imovinskim autorskim pravima po ovom zakonu.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka traje 25 godina od prvog zakonitog izdanja djela ili priopćavanja javnosti i može se njime slobodno raspolagati.

Poglavlje 6. PRAVO PROIZVOĐAČA BAZE PODATAKA

BAZA PODATAKA, PROIZVOĐAČ BAZE PODATAKA

Članak 147.

(1) Baza podataka, po ovom poglavlju Zakona, zbirka je samostalnih djela, podataka ili druge građe u bilo kojem obliku, koji su uređeni po određenom sustavu ili metodi i pojedinačno dostupni elektroničkim ili drugim sredstvima, pri čemu bilo postizanje, bilo verifikacija, bilo predstavljanje njezina sadržaja zahtijeva kvalitativno i/ili kvantitativno znatno ulaganje koje se primjerice sastoji u sredstvima, utrošenom vremenu i uloženom trudu.

(2) Proizvođač baze podataka pravna je ili fizička osoba koja je poduzela inicijativu i rizik ulaganja navedenog u stavku 1. ovoga članka.

(3) Zaštita baze podataka iz stavka 1. ovoga članka, nezavisna je od njezine zaštite autorskim pravom ili bilo kojim drugim pravom.

(4) Pravom proizvođača baze podataka se može slobodno raspolagati. Pravo proizvođača baze podataka ne utječe ni na koji način na autorsko pravo, pravo umjetnika izvođača, pravo proizvođača fonograma, pravo filmskog producenta i pravo organizacija za radiodifuziju.

PREDMET ZAŠTITE

Članak 148.

(1) Predmet zaštite, po odredbama iz ovog poglavlja, obuhvaća:

1. cjelokupan sadržaj baze podataka,
2. svaki kvalitativno i/ili kvantitativno znatni dio sadržaja baze podataka,
3. kvalitativno i/ili kvantitativno neznatne dijelove sadržaja baze podataka kad se ti dijelovi koriste ponavljano i sustavno, pa je to u suprotnosti s redovitim korištenjem baze podataka ili ako neopravdano štete zakonitim interesima proizvođača baze podataka.

(2) Zaštita uređena ovim člankom ne primjenjuje se na računalne programe koji su korišteni za izradu baza podataka ili za rad s bazama podataka koje su dostupne elektroničkim putem.

PRAVA PROIZVOĐAČA BAZE PODATAKA

Članak 149.

(1) Proizvođač baze podataka ima isključivo pravo izvršiti ili odobriti:

1. reproduciranje svoje baze podataka,
2. distribuiranje primjeraka svoje baze podataka uključujući iznajmljivanje, osim prava iz članka 20. stavka 5. ovoga Zakona, i isključujući javnu posudbu,
3. stavljanje na raspolaganje javnosti svoje baze podataka,
4. drugog oblika priopćavanja javnosti svoje baze podataka.

(2) Iscrpljenje prava distribucije obuhvaća samo preprodaju.

IZNIMKE

Članak 150.

Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka može se bez odobrenja njezina proizvođača koristiti znatnim dijelovima njezina sadržaja u slučaju:

1. iz članka 149. točka 1. ovoga Zakona za privatno korištenje baze podataka koja nije elektronička,
2. iz članka 149. točka 1. ovoga Zakona za korištenje namijenjeno nastavi ili znanstvenom istraživanju, uz navođenje izvora i u mjeri opravdanoj nekomercijalnom svrhom,
3. iz članka 149. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona za potrebe javne sigurnosti ili u upravnim i sudskim postupcima.

PRAVA I OBVEZE OVLAŠTENIH KORISNIKA

Članak 151.

(1) Ovlašteni korisnik objavljene baze podataka ne može biti spriječen u korištenju neznatnih dijelova njezina sadržaja za bilo kakvu namjenu. Kad je ovlašteni korisnik ovlašten samo u pogledu dijela baze podataka, ovaj se stavak primjenjuje samo na taj dio.

(2) Ovlašteni korisnik baze podataka stavljene na raspolaganje javnosti ne smije obavljati radnje koje su u suprotnosti s uobičajenim korištenjem te baze ili koje u nerazumnoj mjeri nanose štetu zakonitim interesima njezina proizvođača.

(3) Ovlašteni korisnik baze podataka stavljene na raspolaganje javnosti ne smije nanijeti štetu nositelju autorskog ili srodnog prava u pogledu autorskog djela ili predmeta zaštite koji su sadržani u bazi podataka.

(4) Ugovorne odredbe, koje su u suprotnosti sa stavkom 1., 2. i 3. ovoga članka, ništave su.

TRAJANJE PRAVA

Članak 152.

Prava proizvođača baze podataka traju 15 godina od završetka izrade baze podataka. Ako je u tom razdoblju baza podataka zakonito objavljena, prava traju 15 godina od takve prve objave.

TRAJANJE PRAVA U SLUČAJU ZNATNE IZMJENE

Članak 153.

Svaka kvalitativna ili kvantitativna znatna izmjena dijela sadržaja baze podataka, koja je znatno novo ulaganje u kvalitetu ili kvantitetu sadržaja baze podataka, rezultira novim rokom zaštite iz stavka 1. ovoga članka. Znatna izmjena sadržaja baze podataka uključuje i postupno dopunjavanje, brisanje i mijenjanje baze.

IV. OSTVARIVANJE PRAVA

POSLOVI OSTVARIVANJA AUTORSKOG PRAVA I SRODNIH PRAVA

Članak 154.

(1) Ostvarivanje autorskog prava, odnosno srodnih prava (u daljnjem tekstu: ostvarivanje prava) obuhvaća osobito sljedeće poslove:

- davanje odobrenja za korištenje predmeta zaštite autorskog prava odnosno srodnih prava (predmeti zaštite), kada je to odobrenje po Zakonu potrebno,
- naplate naknada za korištenje predmeta zaštite, ako se koriste uz naknadu,
- raspodjele naplaćenih naknada nositeljima prava,
- kontrole nad korištenjem predmeta zaštite,
- pokretanja i vođenja postupaka zaštite u slučaju povrede prava koja se ostvaruju.

(2) U ostvarivanju prava mogu se obavljati svi ili samo neki od poslova iz stavka 1. ovoga članka.

INDIVIDUALNO OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 155.

(1) Ostvarivanje prava koje se odnosi na pojedinačno korištenje određenog predmeta zaštite, prema odgovarajućem ugovoru između nositelja prava i korisnika predmeta zaštite, obavlja sam nositelj prava osobno ili putem zastupnika.

(2) Poslove opunomoćenog zastupnika može obavljati odvjetnik, specijalizirana pravna osoba za ostvarivanje autorskog prava i srodnih prava te udruga iz članka 157. ovoga Zakona.

(3) Specijalizirana pravna osoba iz stavka 2. je trgovačko društvo koje ima najmanje jednu zaposlenu osobu sa završenim pravnim fakultetom.

KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 156.

(1) Kolektivno ostvarivanje prava može obuhvaćati sljedeće:

1. prava autora:

- a) pravo javnog izvođenja, javnog prenošenja, javnog priopćavanja fiksiranog djela, radiodifuzijskog emitiranja, radiodifuzijskog reemitiranja, javnog priopćavanja radiodifuzijskog emitiranja i pravo stavljanja na raspolaganje javnosti nescenskih glazbenih i književnih djela,
- b) pravo reproduciranja (zvučnog snimanja) glazbenih djela,
- c) pravo distribucije uključujući pravo iznajmljivanja i pravo na naknadu iz članka 20. stavka 5. ovoga Zakona,
- d) pravo na naknadu za javnu posudbu,
- e) pravo slijeđenja pri preprodaji izvornika umjetničkih djela,
- f) pravo na naknadu za reproduciranje autorskog djela za privatno ili drugo vlastito korištenje,
- g) pravo na naknadu iz članka 85. stavka 2. ovoga Zakona,

h) pravo na naknadu za priopćavanje javnosti narodnih književnih i umjetničkih tvorevina.

2. prava umjetnika izvođača:

a) pravo javnog priopćavanja fiksirane izvedbe i radiodifuzijskih emitiranja,

b) pravo javnog prikazivanja fiksirane izvedbe,

c) pravo radiodifuzijskog emitiranja i reemitiranja fiksirane izvedbe,

d) pravo stavljanja na raspolaganje javnosti fiksirane izvedbe,

e) pravo iznajmljivanja fiksirane izvedbe i pravo na naknadu iz članka 20. stavka 5. ovoga Zakona,

f) pravo na naknadu za javnu posudbu fiksirane izvedbe,

g) pravo na naknadu za reproduciranje fiksirane izvedbe za privatno ili drugo vlastito korištenje.

3. prava proizvođača fonograma:

a) pravo stavljanja na raspolaganje javnosti fonograma,

b) pravo na naknadu za radiodifuzijsko emitiranje i javno priopćavanje fonograma,

c) pravo iznajmljivanja fonograma,

d) pravo na naknadu za javnu posudbu fonograma,

e) pravo na naknadu za reproduciranje fonograma za privatno ili drugo vlastito korištenje.

4. prava filmskih producenata:

a) pravo na naknadu za javnu posudbu videograma,

b) pravo na naknadu za reproduciranje videograma za privatno ili drugo vlastito korištenje.

5. prava nakladnika:

a) pravo na naknadu za reproduciranje svojih pisanih izdanja za privatno ili drugo vlastito korištenje.

(2) Pravo radiodifuzijskog emitiranja i reemitiranja iz stavka 1. točaka 1.a) i 2.c), pravo na naknadu za radiodifuzijsko emitiranje iz stavka 1. točke 3.b), pravo iznajmljivanja iz točke 1.c) i to ako se radi o snimljenim glazbenim djelima, 2.e) i 3.c), pravo na naknadu za javnu posudbu iz točke 1.d), 2.f), 3d) i 4.a) te pravo na naknadu za reproduciranje za privatno i drugo vlastito korištenje iz točke 1.f), 2.g), 3.e), 4.b), 5.a) mogu se ostvarivati samo preko udruge za kolektivno ostvarivanje prava.

(3) Odredbe iz stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se za kabelsko reemitiranje ako se radi o organizaciji za radiodifuziju u pogledu njezinih vlastitih emitiranja, bez obzira radi li se o njezinim vlastitim pravima ili su joj ta prava prenijeli drugi nositelji autorskog prava i srodnih prava.

UDRUGE ZA KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 157.

(1) Kolektivno ostvarivanje prava može obavljati udruga nositelja prava koja ima za obavljanje takve djelatnosti odobrenje Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Zavod).

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka Zavod izdaje udruzi koja:

a) ima sjedište u Republici Hrvatskoj,

b) ima odgovarajući poslovni prostor, opremu i stručnu službu s najmanje jednom zaposlenom osobom sa završenim pravnim fakultetom,

c) kolektivno ostvarivanje prava obavlja kao jedinu djelatnost, osim ako nije riječ o kulturnoj ili umjetničkoj djelatnosti te djelatnosti udruge kojom se ostvaruju stručni ili socijalni interesi članova.

(3) Udruga ostvaruje prava u svoje ime i za račun nositelja prava.

OSTVARIVANJE PRAVA PUTEM UDRUGE

Članak 158.

(1) Udruga za kolektivno ostvarivanje prava može ostvarivati jednu, dvije ili više vrsta prava koja se, u pravilu, odnose na pojedinu vrstu nositelja autorskog prava, odnosno srodnih prava.

(2) Udruga može povjeriti drugoj udruzi iz članka 157. stavka 1. ovoga Zakona obavljanje određene provedbene poslove ostvarivanja prava pisanim ugovorom. Udruga kojoj je povjereno obavljanje poslova ostvarivanja prava te poslove obavlja u ime i za račun udruge koja joj je povjerila obavljanje poslova, ili u svoje ime, a za račun udruge koja joj je povjerila obavljanje poslova.

(3) Obavljanje određenih administrativnih, tehničkih ili pomoćnih poslova udruga može povjeriti drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi pisanim ugovorom.

ODOBRENJE ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 159.

(1) Za kolektivno ostvarivanje prava navedenih u članku 156. ovoga Zakona Zavod može izdati odobrenje iz članka 157. stavka 1. ovoga Zakona samo jednoj udruzi za pojedinu vrstu nositelja prava, i to onoj koja ima najveći broj članova na temelju dobivenih punomoći, uz primjeren broj ugovora o uzajamnom zastupanju sa stranim udrugama, sukladno stručnim mjerilima iz članka 169. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Za udruhu iz stavka 1. ovoga članka presumira se da ima punomoći za obavljanje poslova ostvarivanja prava svih domaćih i stranih nositelja odnosnih prava, osim onog nositelja prava koji je izričito u pisanom obliku obavijestio udruhu da ne ostvaruje njegova prava.

(3) Udruga za kolektivno ostvarivanje prava dužna je na zahtjev korisnika obavijestiti ga o nositeljima prava čija prava ne ostvaruje na temelju obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

DAVANJE ODOBRENJA ZA KORIŠTENJE

Članak 160.

(1) Prije početka korištenja predmeta zaštite, pravna odnosno fizička osoba dužna je podnijeti zahtjev za odobrenje korištenja određene vrste predmeta zaštite odgovarajućoj udruzi za kolektivno ostvarivanje prava. U zahtjevu se navodi vrsta i okolnosti korištenja (kao što su način, prostor i vrijeme korištenja te ostali podaci o kojima ovisi visina naknade).

(2) Udruga za kolektivno ostvarivanje prava daje korisniku odobrenje za korištenje predmeta zaštite za ostvarivanje kojih je ovlaštena. Odobrenje mora sadržavati oznaku vrsta prava na koje se odobrenje odnosi, uvjete korištenja s obzirom na način, prostor i vrijeme korištenja te visinu naknade za korištenje, ako je korištenje uz naknadu.

(3) Korisnik je dužan bez odlaganja obavijestiti udruhu za kolektivno ostvarivanje prava o svakoj promjeni okolnosti korištenja ili o samom prestanku korištenja, radi izmjene uvjeta pod kojima je odobrenje dano, odnosno radi povlačenja odobrenja.

(4) Pravna ili fizička osoba koja omogućiti korištenje svog prostora drugoj osobi koja u tom prostoru koristi predmete zaštite, dužna je provjeriti ima li ta druga osoba odgovarajuće odobrenje za korištenje predmeta zaštite. Ako pravna ili fizička osoba omogućiti korištenje svog prostora osobi koja nema odgovarajuće odobrenje za korištenje predmeta zaštite, a znala je ili je morala znati da će se u tom prostoru koristiti predmeti zaštite, solidarno odgovara za isplatu odgovarajuće naknade za korištenje predmeta zaštite.

PRIBAVLJANJE PODATAKA

Članak 161.

U slučaju nedostatno dobivenih podataka odnosno neovlaštenog korištenja predmeta zaštite nadležna tijela državne uprave odnosno pravne osobe dostavit će udrugama za kolektivno ostvarivanje prava na njihov upit, podatke o kojima vode evidenciju, a odnose se na ostvarivanje prava iz ovoga Zakona.

NAKNADA ZA KORIŠTENJE PREDMETA ZAŠTITE

Članak 162.

(1) Naknada za korištenje predmeta zaštite utvrđuje se prvenstveno ugovorom između udruge za kolektivno ostvarivanje prava i korisnika predmeta zaštite ili ugovorom između udruge za kolektivno ostvarivanje prava i udruge korisnika predmeta zaštite, odnosno njihove komore.

(2) Ako naknada nije određena sukladno stavku 1. ovoga članka, naknada se plaća prema cjeniku udruge za kolektivno ostvarivanje prava.

(3) Udruge za kolektivno ostvarivanje prava dužne su prije utvrđivanja cjenika iz stavka 2. ovoga članka zatražiti očitovanje o prijedlogu cjenika od Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore (u daljnjem tekstu: komore) i udruge organizacija za radiodifuziju koje okupljaju većinu korisnika predmeta zaštite (u daljnjem tekstu: udruge organizacija za radiodifuziju).

(4) Ako komore i udruge organizacija za radiodifuziju ne dostave pisano očitovanje udruzi za kolektivno ostvarivanje prava u roku od 30 dana, smatrat će se da se ne protive prijedlogu cjenika.

(5) Ako udruha za kolektivno ostvarivanje prava ne prihvati u cijelosti ili djelomice prijedloge iz

očitovanja komora i udruga organizacija za radiodifuziju, zatražit će u roku od 15 dana od primitka očitovanja mišljenje Vijeća stručnjaka za naknade na području autorskog prava, odnosno srodnih prava (u daljnjem tekstu: Vijeće stručnjaka) o predmetu neslaganja. Vijeće stručnjaka dat će svoje mišljenje u roku od 30 dana od primitka zahtjeva.

(6) Do dovršenja postupka utvrđivanja cjenika, sukladno odredbama iz stavka 3., 4. i 5. ovoga članka, naknada se plaća prema postojećem cjeniku, a ako cjenik ne obuhvaća pojedinu vrstu korištenja predmeta zaštite kao akontacija prema prijedlogu cjenika.

(7) Mišljenje Vijeća stručnjaka iz stavka 5. ovoga članka sadržava ocjenu o tome obuhvaća li cjenik udruge za kolektivno ostvarivanje prava ona prava za koja ta udruga ima odobrenje Zavoda i mišljenje je li naknada određena u skladu s načelima iz članka 165. ovoga Zakona. Ako Vijeće stručnjaka ne donese mišljenje u roku iz stavka 5. ovoga članka smatra se da je suglasno s prijedlogom cjenika.

(8) Nakon provedenog postupka po odredbama iz ovoga članka, cjenik se objavljuje u službenom glasilu Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo.

POSREDOVANJE

Članak 163.

(1) Vijeće stručnjaka obavlja i posredovanje u pogledu sklapanja ugovora o kablskom reemitiranju između radiodifuzijskih organizacija i kablskih operatora.

(2) Ako organizacija za radiodifuziju i kablski operator ne postignu dogovor o sadržaju ugovora o kablskom reemitiranju emitiranja te organizacije za radiodifuziju, svaka od navedenih strana može zatražiti posredovanje Vijeća stručnjaka u pogledu sklapanja tog ugovora. Vijeće stručnjaka će u pregovorima u svojstvu posrednika pomoći da navedene strane postignu sporazum. Vijeće stručnjaka je ovlašteno stranama davati prijedloge o uređenju međusobnih odnosa. Prijedloge će Vijeće stručnjaka stranama dostaviti osobno ili u preporučenom pismu. Ako se ni jedna od strana ne usprotivi prijedlogu Vijeća stručnjaka preporučenim pismom poslanim u roku od tri mjeseca od primitka prijedloga Vijeća stručnjaka, smatra se da su obje strane prihvatile prijedlog Vijeća stručnjaka i obvezatne su ga uvrstiti u ugovor o kablskom reemitiranju.

(3) Organizacija za radiodifuziju i kablski operator su dužne započeti, voditi i okončati pregovore o sklapanju ugovora o kablskoj retransmisiji u dobroj vjeri. Za zlouporabu pregovora ili svog položaja u pregovorima, kao i za zlouporabu svojih prava odgovaraju u skladu s općim propisima.

SASTAV I RAD VIJEĆA STRUČNJAKA

Članak 164.

(1) Vijeće stručnjaka sastoji se od predsjednika i četiri člana. Predsjednika i članove Vijeća stručnjaka na razdoblje od četiri godine imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra. Predsjednik i članovi Vijeća stručnjaka imenuju se iz reda istaknutih stručnjaka koji svojim dosadašnjim dostignućima i poznavanjem problema vezanih za područje primjene autorskog i srodnih prava mogu pridonijeti ostvarivanju ciljeva zbog kojih je Vijeće stručnjaka osnovano.

(2) Ministar pokreće postupak izbora predsjednika i članova Vijeća stručnjaka javnim pozivom.

(3) Ako ministar smatra da predloženi kandidati ne osiguravaju primjeren sastav Vijeća stručnjaka, može još jednom ponoviti postupak izbora.

(4) Vijeće stručnjaka donosi mišljenje na sjednici većinom glasova svih članova Vijeća stručnjaka.

(5) Prije davanja mišljenja Vijeće stručnjaka može pozvati osobe stručne za pojedina pitanja da sudjeluju u radu sjednica Vijeća stručnjaka bez prava odlučivanja. U radu Vijeća stručnjaka mogu sudjelovati, bez prava odlučivanja, i dužnosnici i drugi službenici Zavoda za područje rada sjednice Vijeća stručnjaka.

(6) Predsjednik, članovi Vijeća stručnjaka i pozvani stručnjaci imaju pravo na naknadu za rad. Naknadu snose stranke koje sudjeluju u postupku pred Vijećem stručnjaka, u pravilu u jednakim dijelovima, ako Vijeće stručnjaka ne odluči drukčije.

(7) Vijeće stručnjaka donosi poslovnik o svom radu. Visinu naknade iz stavka 7. ovoga članka propisat će ministar.

NAČELA ZA ODREĐIVANJE VISINE NAKNADE CJENIKOM

Članak 165.

(1) Ako je korištenje predmeta zaštite nužno za djelatnost korisnika na način da djelatnost korisnika ovisi o korištenju predmeta zaštite, kao što je to u slučaju radiodifuzijskog emitiranja, koncertnih, plesnih i drugih korištenja predmeta zaštite uz naplatu, visina naknade određuje se, u pravilu, u postotku od prihoda, odnosno primitka što ga korisnik ostvaruje od korištenja predmeta zaštite.

(2) Ako se korištenjem predmeta zaštite ne ostvaruje prihod, odnosno primitak, visina naknade može se odrediti u postotku od troškova potrebnih za korištenje predmeta zaštite kao što su naknade ili plaće umjetnika izvođača ili trošak korištenja prostora za korištenje predmeta zaštite ili drugi odgovarajući trošak.

(3) Uz naknade koje se određuju u postotku odredit će se najniže svote naknada.

(4) U slučaju da korisnik uskrati davanje podataka potrebnih za određivanje naknade u postotku, udruga za ostvarivanje prava može sama utvrditi te podatke prema podacima dobivenim sukladno članku 161. ovoga Zakona.

(5) Ako korištenje predmeta zaštite nije nužno korisniku, ali je korisno ili ugodno (kao što je to u slučaju smještajnih objekata, izložbenih prostora, prijevoznih sredstava i nekih ugostiteljskih objekata), visina naknada određuje se u paušalnim iznosima za stalna i za povremena korištenja predmeta zaštite.

(6) Prilikom utvrđivanja visine paušalne naknade i naknade iz stavka 3. ovoga članka uzimaju se u obzir okolnosti korištenja, kao što su vrsta korištenja, mjesto i zemljopisno područje korištenja, kategorija i veličina prostora u kojem se koriste predmeti zaštite, trajanje i broj korištenja te razlike u visini cijena u poslovanju korisnika.

RASPODJELA NAKNADA

Članak 166.

(1) Raspodjela naplaćene naknade nositeljima prava obavlja se u pravilu prema podacima o korištenju predmeta zaštite.

(2) Korisnik je dužan dostavljati udruzi za kolektivno ostvarivanje prava potpune podatke o mjestu i vremenu korištenja pojedinih predmeta zaštite radi raspodjele naplaćenih naknada i to u roku određenom ugovorom o korištenju predmeta zaštite. Ako ne postoji takva ugovorna odredba, korisnik je dužan dostaviti udruzi podatke, najkasnije u roku od 15 dana od dana korištenja.

(3) Za vrste korištenja predmeta zaštite za koje nije moguće obaviti raspodjelu na temelju podataka o korištenju, ili bi to očito bilo neekonomično, raspodjela se može obaviti primjenom metode uzoraka koji u najvećoj mjeri odgovaraju stvarnom korištenju predmeta zaštite.

PRAVILA O RASPODJELI NAKNADA

Članak 167.

(1) Udruga za kolektivno ostvarivanje prava mora imati pravila o raspodjeli naplaćenih naknada koja donosi tijelo utvrđeno statutom udruge.

(2) Pravila sadržavaju odredbe osobito o:

- predmetu zaštite i nositeljima prava na koje se pravila odnose,
- utvrđivanju udjela pojedinog nositelja prava u naplaćenim naknadama pri čemu se mogu stimulirati predmeti zaštite od posebne vrijednosti za kulturu i nacionalno stvaralaštvo,
- utvrđivanju iznosa za isplatu nakon odbitka troškova ostvarivanja prava, izdvajanja u fondove predviđene zakonom, statutom udruge ili međunarodnim ugovorima o uzajamnom zastupanju udruga za kolektivno ostvarivanje prava,
- rokovima u kojima se obavljaju obračuni i isplate raspodijeljenih naknada.

(3) Sredstva naplaćenih naknada mogu se koristiti samo u skladu s pravilima iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ugovori o raspodjeli između nositelja prava istog djela imaju prednost pred pravilima o raspodjeli.

(5) Ukupni troškovi udruge za kolektivno ostvarivanje prava mogu iznositi najviše 30 % od naplaćenih naknada.

(6) Obračuni i isplate naknada moraju se obavljati najmanje jedanput godišnje.

(7) Opći obračun raspodjele mora utvrditi nadležno tijelo udruge te ispitati i ocijeniti ovlaštenu revizor.

(8) Udruga je dužna dostaviti opći obračun raspodjele iz stavka 7. ovoga članka Zavodu u roku od 15 dana od dana primitka izvješća o obavljenoj reviziji.

KONTROLA NAD KORIŠTENJEM PREDMETA ZAŠTITE

Članak 168.

(1) Udruga za kolektivno ostvarivanje prava može kontrolirati korištenje predmeta zaštite za koje ima odobrenje Zavoda.

(2) Korisnici predmeta zaštite dužni su davati udruzi za kolektivno ostvarivanje prava podatke relevantne za to ostvarivanje te omogućiti uvid u odgovarajuću dokumentaciju.

(3) U ostvarivanju kontrole iz stavka 1. ovoga članka udrugama za kolektivno ostvarivanje prava mogu na zahtjev pružati pomoć u obavljanju kontrole nad korištenjem predmeta zaštite tijela državne uprave nadležna za poslove inspekcije, služba carine kao i nadležne policijske uprave ili policijske stanice.

(4) Na zahtjev autora, odnosno udruge za kolektivno ostvarivanje prava nadležna policijska uprava ili policijska stanica zabranit će održavanje priredbe na kojoj se koriste predmeti zaštite, ako priređivač nema odobrenje autora, odnosno udruge za kolektivno ostvarivanje prava.

POSLOVI ZAVODA U POGLEDU KOLEKTIVNOG OSTVARIVANJA PRAVA

Članak 169.

(1) Zavod izdaje odobrenje udrugama iz članka 157. ovoga Zakona.

(2) Ministar će propisati stručna mjerila i postupak izdavanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Zavod vodi evidenciju udruga za kolektivno ostvarivanje prava.

(4) Zavod će opozvati odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ako udruga prestane udovoljavati propisanim mjerilima i ako teže i ponovljeno krši odredbe iz ovoga Zakona. U tom će slučaju Zavod prethodno pisanim putem upozoriti udrugu i dati joj rok od 30 dana za uklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

(5) Rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti te opoziv odobrenja objavljuje se u službenom glasilu Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo. Opoziv odobrenja iz stavka 3. ovoga članka stupa na snagu tridesetog dana od dana objave.

(6) Zavod obavlja inspekcijski nadzor nad radom udruga koje obavljaju djelatnost kolektivnog ostvarivanja prava.

INSPEKCIJSKA OVLAŠTENJA

Članak 170.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora iz članka 169. stavka 6. ovoga Zakona državni službenik Zavoda zadužen za provedbu inspekcijskog nadzora (u daljnjem tekstu: inspektor) ovlašten je zahtijevati uvid u isprave i poslovnu dokumentaciju koja se odnosi na obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava.

(2) Ako inspektor u provođenju nadzora utvrdi da udruga obavlja djelatnost kolektivnog ostvarivanja prava protivno izdanom rješenju odnosno odredbama iz ovoga Zakona, rješenjem će narediti uklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u određenom roku.

(3) Ako u zadanom roku nedostaci i nepravilnosti ne budu uklonjeni, inspektor podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog prekršaja iz članka 191. ovoga Zakona ili opoziva odobrenje iz članka 169. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka inspektor može podnijeti s obzirom na vrstu nalaza i neovisno o rješenju zadanom roku za uklanjanje nedostataka.

(5) Poduzetim mjerama iz stavka 2., 3. i 4. ovoga članka inspektor je dužan obavijestiti ured državne uprave koji vodi upis udruge u registru udruga.

STRUČNI I DRUGI POSLOVI ZAVODA

Članak 171.

Zavod obavlja stručne, tehničke i administrativne poslove vezane za osnivanje i rad Vijeća stručnjaka za naknade na području autorskog prava, odnosno srodnih prava te druge poslove iz svoje nadležnosti na tom području.

V. ZAŠTITA PRAVA U SLUČAJU POVREDE

PRAVO NA ZAŠTITU

Članak 172.

(1) Nositelj prava iz ovoga Zakona koje mu je protupravno povrijeđeno, ima pravo na zaštitu tog prava.

(2) Ako nije što posebno propisano zakonom, pravo na zaštitu iz stavka 1. ovoga članka ovlašćuje svojeg nositelja da od osobe koja je njegovo pravo povrijedila, ili njezinog sveopćeg slijednika, zahtijeva prestanak radnje koja to pravo vrijeđa i propuštanje takvih ili sličnih radnji ubuduće (prestanak uznemiravanja), popravljjanje nanesene štete (naknada štete), plaćanje naknade za neovlašteno korištenje, plaćanje zakonom određenog penala, vraćanje ili naknađivanje svih koristi koje je bez osnove stekla od povrijeđenog prava (vraćanje stečenog bez osnove), utvrđenje učinjene povrede, kao i objavu pravomoćne presude kojom je sud, makar i djelomično, udovoljio zahtjevu usmjerenom na zaštitu prava iz ovoga Zakona.

(3) Uz izvornog nositelja prava iz ovoga Zakona, pravo na odgovarajuću zaštitu imaju i osobe koje su na temelju pravnog posla stekle izvedeno pravo iz tih prava, a sukladno sadržaju i naravi tog izvedenog prava.

(4) Pravo na zaštitu prelazi na nasljednike.

(5) Postoji li više nositelja istog prava iz ovoga Zakona svaki od njih ima pravo na zaštitu svojeg prava prema drugim nositeljima.

(6) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način i kad prijeti opasnost povrede tih prava.

(7) Tvorevine nastale povredom prava iz ovoga Zakona ne uživaju zaštitu predviđenu ovim Zakonom.

(8) Odredbe ovoga članka ne utječu na zahtjeve predviđene drugim odredbama ovoga Zakona.

SOLIDARNOST

Članak 173.

(1) Kada je pravo iz ovoga Zakona povrijeđeno, svaki od više nositelja istog prava može prema trećima zahtijevati zaštitu prava koje je povrijeđeno kao da je njegov jedini nositelj, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Predaju cijelog predmeta može od trećega zahtijevati samo prema obveznopравnim pravilima o nedjeljivim obvezama. Kada osoba koja je povrijedila pravo ispuni zahtjeve jednog od više nositelja istog prava, njegova obveza prestaje i prema ostalim nositeljima istog prava. Ako je riječ o sudskom postupku koji je u tijeku, nositelji se istog prava smatraju jedinstvenim suparničarima.

(2) Ako više osoba povrijedi zajedničkim djelovanjem neko od prava iz ovoga Zakona, njihova je odgovornost solidarna.

ZAŠTITA PRAVA KOJA SE OSTVARUJU KOLEKTIVNO I DOKAZIVANJE NJIHOVE POVREDE

Članak 174.

(1) Udruge ovlaštene za kolektivno ostvarivanje prava ovlaštene su u svoje ime pokretati i voditi sudske i upravne postupke za zaštitu onih prava iz ovoga Zakona koja ovlašteno kolektivno ostvaruju.

(2) Kad udruga za kolektivno ostvarivanje dokaže da je došlo do povrede prava iz ovoga Zakona koja ona ovlašteno kolektivno ostvaruje, nije potrebno utvrđivati povredu prava pojedinih nositelja koja se kolektivno ostvaruju.

ZAŠTITA TEHNIČKIH MJERA

Članak 175.

(1) Osujećivanje učinkovitih tehničkih mjera koje služe za zaštitu prava predviđenih ovim Zakonom predstavlja povredu tog prava osim ako ovim Zakonom nije drukčije posebno određeno.

(2) Osujećivanje tehničkih mjera predstavlja, po ovom Zakonu, također proizvodnja, uvoz, distribucija, prodaja, najam, oglašavanje prodaje ili najma, ili posjedovanje iz komercijalnih razloga tehnologije, računalnih programa, sredstava, proizvoda ili komponenti, ili pružanje usluga:

- koji se predstavljaju, oglašavaju ili se njima trguje iz razloga osujećivanja tehničkih mjera, ili
- koji imaju znatnije komercijalno značenje ograničeno na osujećivanje tehničkih mjera ili im je uporaba ograničena na osujećivanje tehničkih mjera,
- koji su prvenstveno sastavljeni, proizvedeni, prilagođeni ili izrađeni radi osujećivanja ili omogućavanja osujećivanja učinkovitih tehničkih mjera.

(3) Zahtjev se može podnijeti protiv osobe koja je znala ili morala znati da osujećuje ili omogućava

osujećivanje tehničkih mjera. Smatra se da onaj koji postupna na način opisan u stavku 2. ovoga članka mora znati da osujećuje ili omogućava osujećivanje tehničkih mjera.

(4) Tehničke mjere označavaju za potrebe ovoga Zakona svaku tehnologiju, računalni program, sredstvo, proizvod ili komponentu koji su napravljeni da u uobičajenom djelovanju sprječavaju ili ograničavaju radnje koje nositelj prava iz ovoga Zakona nije dopustio. Tehničke mjere smatraju se učinkovitim kada nositelji prava iz ovoga Zakona korištenje svojih autorskih djela, odnosno svojih predmeta srodnih prava ograničavaju putem primjene kontrole pristupa ili zaštitnog postupka kao što je enkripcija, premetanje (*scrambling*) ili druga preinaka ili nadzor umnožavanja kojima se postiže cilj zaštite.

(5) Odredbe ovoga članka ne primjenjuje se u svezi računalnih programa.

ZAŠTITA PODATAKA O UPRAVLJANJU PRAVIMA

Članak 176.

(1) Povredu autorskog prava i srodnih prava propisanih ovim Zakonom čini i osoba koja zna da bez ovlaštenja: uklanja ili preinačuje podatke o upravljanju pravima u elektroničkom obliku, proizvodi, distribuira, uvozi radi stavljanja na tržište, emitira, priopćava javnosti ili stavlja na raspolaganje javnosti autorska djela i predmete srodnih prava s kojih su podaci o upravljanju pravima u elektroničkom obliku uklonjeni ili preinačeni bez ovlaštenja nositelja tog prava ako zna ili mora znati da time uzrokuje, omogućava, olakšava ili prikriva povredu prava iz ovoga Zakona.

(2) Podaci o upravljanju pravima, po ovom Zakonu, jesu podaci navedeni od strane nositelja prava kojima se identificira autorsko djelo odnosno predmet zaštite srodnog prava, nositelj prava, uvjeti uporabe odnosno korištenja djela, kao i brojke ili kodovi koji predstavljaju takve podatke ako su navedeni na primjerku autorskog djela ili predmeta srodnog prava iz ovoga Zakona ili se pojavljuju u svezi s njihovim priopćavanjem javnosti.

ZAHTJEV ZA PRESTANKOM POVREDE PRAVA

Članak 177.

(1) Nositelj prava iz ovoga Zakona čije je pravo povrijeđeno može zahtijevati prestanak povrede i zabranu takve ili slične povrede ubuduće.

(2) Da bi ostvario svoje pravo iz stavka 1. ovoga članka dovoljno je da se nositelj prava pozove na nj i dokaže da ga tuženik uznemirava. Ako tuženik tvrdi da ima pravo poduzimati ono što nositelja prava uznemirava, na njemu je da to dokaže.

ZAHTJEV ZA POPRAVLJANJEM ŠTETE

Članak 178.

Ako je povredom kojeg prava iz ovoga Zakona nastala šteta, nositelj prava ima pravo zahtijevati njeno popravljavanje prema općim pravilima o popravljaju štete.

ZAHTJEV ZA NAKNADOM ZBOG NEOVLAŠTENOG KORIŠTENJA I ZAHTJEV ZA KORISTIMA STEČENIM NEOVLAŠTENIM KORIŠTENJEM

Članak 179.

(1) Ako je neovlaštenim korištenjem autorskog djela ili predmeta srodnog prava povrijeđeno pravo nositelja prava iz ovoga Zakona, nositelj prava, odnosno udruga za kolektivno ostvarivanje odnosnih prava može zahtijevati naknadu koja je uobičajena za tu vrstu korištenja ili naknadu koja je propisana cjenikom iz članka 162. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Smatra se da je pravo koje se ostvaruje kolektivno povrijeđeno na način opisan u stavku 1. ovoga članka kada su autorsko djelo ili predmet srodnog prava korišteni bez ugovora ili bez odobrenja udruge za kolektivno ostvarivanje ili kada ugovor ili odobrenje nisu valjani.

(3) Ako je bespravno korištenjem kojeg prava iz ovoga Zakona stečena neka korist, nositelj prava ima pravo zahtijevati tako stečenu korist prema općim pravilima o stjecanju bez osnove.

ZAHTJEV ZA OBJAVOM PRESUDE

Članak 180.

Osoba čije je pravo iz ovoga Zakona povrijeđeno ima pravo zahtijevati da pravomoćna presuda kojom se makar i djelomično udovoljilo zahtjevu usmjerenom na zaštitu tog prava bude objavljena u sredstvima

javnog priopćavanja na trošak tuženika. Sud će na prijedlog tužitelja odlučiti u kojem će sredstvu javnog priopćavanja presuda biti objavljena te hoće li se objaviti cijela presuda ili njezin dio. Odluči li sud da se objavi samo dio presude mora se objaviti barem izreka kao i onaj dio presude iz kojeg je vidljivo o kakvoj se povredi radi i tko je povrijedio odnosno pravo.

ZAHTJEV ZA UNIŠTENJEM, PREINAČENJEM ILI PREDAJOM PRIMJERAKA NASTALIH POVREDOM I SREDSTAVA KOJIMA JE POVREDA POČINJENA

Članak 181.

(1) Nositelj čije je isključivo pravo iz ovoga Zakona povrijeđeno ima pravo zahtijevati uništenje, odnosno preinačenje svih primjeraka koji su bespravno izrađeni ili stavljeni na tržište ili su namijenjeni stavljanju na tržište.

(2) Umjesto mjere iz stavka 1. ovoga članka onaj čije je pravo iz ovoga Zakona povrijeđeno ima pravo zahtijevati da mu kršitelj prava koji je u posjedu primjeraka iz stavka 1. ovoga članka, ili je njihov vlasnik, preda takve primjerke uz naknadu koja ne može biti viša od troškova njihove proizvodnje.

(3) Odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se na arhitektonska djela samo ako postoji posebno opravdan razlog za njihovo uništenje odnosno predaju.

(4) Ako su mjere iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka u određenom slučaju nerazmjerne naravi i intenzitetu povrede, a povreda se može otkloniti na neki drugi način, sud može za takav slučaj odrediti druge potrebne mjere. U tom slučaju nositelju prava pripada barem naknada u iznosu koji ne može biti manji od onog koji bi dobio za ovlašteno korištenje odnosno prava.

(5) Mjere iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na odvojive dijelove primjeraka čija proizvodnja i stavljanje na tržište nisu bespravni.

(6) Odredbe iz ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na sredstva korištena ili namijenjena za izradu primjeraka kojima se čini povreda prava iz ovoga Zakona ili koja su isključivo ili pretežito namijenjena za to.

(7) Odredbe iz ovoga članka neće se primjenjivati ako bi uništenjem sredstava iz stavka 6. ovoga članka nastala veća šteta od štete koja je nastala povredom prava iz ovoga Zakona osim ako se radi o sredstvima koja su isključivo ili pretežito namijenjena za povredu prava iz ovoga Zakona.

(8) Zahtjevi iz ovoga članka u odnosu na treće poštene osobe zastarijevaju 3 godine od kad je nositelj prava saznao za bespravnu izradu predmeta, odnosno njihovo stavljanje na tržište, odnosno da su namijenjeni za stavljanje na tržište, a najkasnije za 5 godina od bespravne izrade, odnosno stavljanja na tržište.

ZAHTJEV KOD POVREDE PRAVA NAVOĐENJA AUTORA I UMJETNIKA IZVOĐAČA

Članak 182.

(1) Uz ostale zahtjeve predviđene ovim Zakonom, autor i umjetnik izvođač čije ime, pseudonim ili neka druga umjetnička oznaka nisu navedeni prilikom korištenja autorskog djela odnosno izvedbe, ili su pogrešno ili nepotpuno navedeni, mogu zahtijevati od osoba koje koriste autorsko djelo ili izvedbu da ih naknadno odnosno ispravno navedu autorom ili umjetnikom izvođačem.

(2) Odredbe prethodnog stavka se na odgovarajući način primjenjuju kad se protivno zabrani pri korištenju autorskog djela odnosno izvedbe označi autor, odnosno umjetnik izvođač.

(3) Autor odnosno umjetnik izvođač neće imati pravo na zahtjeve iz ovoga članka ako se autorsko djelo odnosno izvedba koristi uz njihovo odobrenje, a način korištenja je takav da ne omogućava označavanje autora, odnosno umjetnika izvođača.

PENAL

Članak 183.

(1) Onaj čije je imovinsko ili pravo iz poglavlja 3.3. Druga prava autora ovoga Zakona povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom ima pravo zahtijevati naknadu u dvostrukom iznosu (penal) od ugovorene, a ako nije ugovorena od odgovarajuće uobičajene, od osobe koja je njegovo pravo povrijedila namjerno ili krajnjom nepažnjom.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka ne može se dokazivati da šteta nije nastala.

(3) Ako je nastala šteta veća od penala iz stavka 1. ovoga članka, nositelj prava ovlašten je zahtijevati razliku do popravljanja potpune štete.

ZASTARA

Članak 184.

(1) Pravo na zaštitu prava iz ovoga Zakona ne zastarijeva ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Zahtjevi iz ovoga Zakona koji su po svojoj naravi obveznopravni, a za njih ovim Zakonom nije određen posebni zastarni rok, zastarijevaju prema općim pravilima o zastari.

PRIVREMENE MJERE

Članak 185.

(1) Na prijedlog ovlaštene osobe koja učini vjerojatnim da je pravo iz ovoga Zakona povrijeđeno ili da postoji neposredna opasnost od povrede tih prava, sud može odrediti osobito:

– da se privremeno oduzmu ili isključe iz prometa predmeti odnosno sredstva kojima se povređuje ta prava, ili koji služe za povredu tih prava, ili koji su nastali kao posljedica povrede tih, ili predmeti, odnosno sredstva koji mogu služiti kao dokazi o učinjenoj povredi tih prava,

– da se zabrani nastavljajanje započelih radnji kojima bi se mogla nanijeti povreda tih prava ili da se zabrani nastavljajanje radnji kojima se povređuju ta prava,

– da se zabrani održavanje priredbe na kojoj se bespravno koriste prava predviđenih ovim Zakonom.

(2) Sud će biti dužan donijeti predloženu privremenu mjeru ako druga strana na poziv suda, a po prijedlogu ovlaštene osobe, ne doprinese odgovarajuću ispravu ili drugi dokaz iz kojeg je vidljivo da ne vrijeđa odnosno pravo.

(3) Postoji li opasnost da bi kasnije izvođenje dokaza o povredi prava iz ovoga Zakona moglo biti otežano ili onemogućeno ili, ako postoji opasnost od nastanka teško nadoknadive štete ili, ako postoji opravdana opasnost da privremene mjere određene u stavku 1. ovoga članka neće biti učinkovite, sud će odrediti takve mjere, a da o tome prethodno ne obavijesti drugu stranu.

(4) Na pitanja u svezi s određivanjem privremenih mjera koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje ovrha.

CARINSKE MJERE

Članak 186.

Na zahtjev nositelja autorskog prava, odnosno srodnog prava ili udruge za kolektivno ostvarivanje prava iz ovoga Zakona koji učine vjerojatnim da bi uvozom, izvozom, odnosno prelaskom preko granične crte određene robe bila učinjena povreda prava iz ovoga Zakona, carinski će organi poduzeti odgovarajuće mjere u skladu s posebnim carinskim propisima kojima se uređuje postupanje s robom kojom se čini povreda prava intelektualnog vlasništva.

DUŽNOST OBAVJEŠĆIVANJA

Članak 187.

(1) Svatko tko u svom poslovanju stekne saznanja o povredi prava iz ovoga Zakona, dužan je na zahtjev nositelja prava, odnosno udruge koja se bavi kolektivnim ostvarivanjem tog prava, bez odgode dati sve obavijesti i dokaze o učinjenoj povredi, a naročito podatke o porijeklu bespravno izrađenih primjeraka i načinu njihova stavljanja na tržište. Obveza obavještavanja posebice se odnosi na davanje imena i adresa proizvođača, dobavljača ili prijašnjih vlasnika takvih primjeraka te podataka o količini umnoženih, distribuiranih, zaprimljenih ili naručenih bespravno izrađenih primjeraka.

(2) U slučaju da osoba iz stavka 1. ovoga članka ne pruži obavijesti i dokaze kojima raspolaže, odgovara za štetu koja zbog toga nastane.

(3) Odredba iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na osobe koje bi u parničnom postupku imale pravo uskratiti svjedočenje ili davanje odgovora na pojedina pitanja.

VI. KAZNE NE ODREDBE

1. Kaznena djela

POVREDA PRAVA DISTRIBUTERA ENKRIPTIRANOG SATELITSKOG SIGNALA

Članak 188.

(1) Tko bez odobrenja ovlaštenoga distributera enkriptiranoga satelitskoga signala proizvodi, uvozi, distribuira, iznajmljuje ili na drugi način stavlja na raspolaganje javnosti, odnosno pruža usluge

postavljanja materijalnog ili nematerijalnog uređaja ili sustava za dekodiranje takva signala, ako zna ili je morao znati da taj uređaj ili sustav poglavito služi za dekodiranje enkriptiranoga satelitskoga signala,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je počinjenjem kaznenoga djela iz stavka 1. ovoga članka pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzročena znatna šteta, a počinitelj je postupao s ciljem pribavljanja takve imovinske koristi ili prouzročenja takve štete,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko prima enkriptirani satelitski signal koji je dekodiran bez odobrenja njegova ovlaštenoga distributera ili obavlja daljnju distribuciju takva signala, ako zna ili je morao znati da je takav signal neovlašteno dekodiran,

kaznit će se novčanom kaznom.

(4) Ako je počinjenjem kaznenoga djela iz stavka 3. ovoga članka pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzročena znatna šteta, a počinitelj je postupao s ciljem pribavljanja takve imovinske koristi ili prouzročenja takve štete,

kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do 3 godine.

(5) Predmeti koji su bili namijenjeni ili korišteni za počinjenje kaznenoga djela ili su nastali počinjenjem kaznenoga djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka oduzet će se i uništiti.

2. Prekršaji

POVREDA AUTORSKOG PRAVA I SRODNIH PRAVA

Članak 189.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. bez odobrenja autora prvi put objavi ili prije objave otkrije javnosti sadržaj ili opis autorskog djela, ili se bez naznačivanja autora, osim ako je autor u pisanom obliku izjavio da ne želi biti naveden ili ako način javnog korištenja onemogućava navođenje autora, koristi autorskim djelom, ili bez odobrenja autora deformira, sakati ili na bilo koji drugi način izmijeni autorsko djelo, ili se njime koristi na način koji bi ugrožava ili bi mogao ugroziti čast ili ugled autora (članak 14.-16.),

2. bez odobrenja autora ili drugog nositelja autorskog prava ili udruge za kolektivno ostvarivanje autorskog prava reproducira, distribuira, skladišti ili poduzima druge radnje radi distribucije, ili na bilo koji način priopći javnosti ili preradi autorsko djelo, ili se njime koristi bez plaćanja naknade, ili se na drugi način protupravno koristi autorskim djelom (članak 18.-33.),

3. distribuira ili posjeduje u komercijalne svrhe primjerak računalnog programa za koji zna ili ima razloga vjerovati da je to primjerak kojim je povrijeđeno tuđe pravo, distribuira ili posjeduje u komercijalne svrhe bilo koje sredstvo čija je jedina namjena olakšati neovlašteno uklanjanje tehničkog uređaja koji služi za zaštitu računalnog programa ili osujetiti rad toga uređaja (članak 112.),

4. bez navođenja imena, pseudonima ili neke druge oznake umjetnika izvođača, osim ako je umjetnik izvođač u pisanom obliku izjavio da ne želi biti naveden, ili ako način javnog korištenja onemogućava navođenje umjetnika izvođača, javno se koristi njegovom izvedbom, ili bez odobrenja umjetnika izvođača deformira, sakati ili na drugi način izmijeni izvedbu ili se koristi izvedbom na način koji ugrožava ili bi mogao ugroziti čast ili ugled umjetnika izvođača (članak 124.),

5. bez odobrenja umjetnika izvođača ili udruge za kolektivno ostvarivanje prava umjetnika izvođača fiksira njegove nefiksirane izvedbe, reproducira, distribuira, skladišti ili poduzima druge radnje radi distribucije, iznajmi, javno prenese nefiksirane izvedbe, javno priopći s fonograma ili filma, javno prikaže, radiodifuzijski emitira ili reemitira njegove nefiksirane ili fiksirane izvedbe, stavi na raspolaganje javnosti, ili se na drugi način protupravno koristi njegovom izvedbom (članak 125.),

6. bez odobrenja proizvođača fonograma ili udruge za kolektivno ostvarivanje prava proizvođača fonograma reproducira, distribuira, skladišti ili poduzima druge radnje radi distribucije, iznajmi, stavi na raspolaganje javnosti ili se na drugi način protupravno koristi njegovim fonogramom (članak 133.),

7. bez odobrenja filmskog producenta ili ovlaštenog distributera na kojeg je filmski producent prenio svoje pravo reproducira, distribuira, skladišti ili poduzima druge radnje radi distribucije, iznajmi, javno prikaže, stavi na raspolaganje javnosti ili se na drugi način protupravno koristi izvornikom filma ili njegovim umnoženim primjercima (članak 139.),

8. bez odobrenja organizacije za radiodifuziju reemitira njezina emitiranja bežično i putem žice, reproducira, distribuira, skladišti ili poduzima druge radnje radi distribucije, javno priopći radiodifuzijskim emitiranjem uz plaćanje ulaznice, stavi na raspolaganje javnosti ili se na drugi način protupravno koristi fiksacijama njezinih emitiranja (članak 143.),

9. bez odobrenja ovlaštenoga distributera enkriptiranoga satelitskog signala, proizvede, stavi u promet, distribuira, iznajmi, učini dostupnim javnosti, montira ili prilagodi uređaj ili sustav za dekodiranje enkriptiranoga satelitskog signala, ili prima enkriptirani satelitski program koji je neovlašteno dekodiran ili se na drugi način protupravno koristi enkriptiranim satelitskim signalom (članak 188.),

10. bez odobrenja nakladnika i bez plaćanja naknade nakladniku fotokopira za privatno ili drugo vlastito korištenje njegova pisana izdanja (članak 145.),

11. bez odobrenja proizvođača baze podataka reproducira, distribuira, iznajmi, stavi na raspolaganje javnosti, priopći javnosti ili se na drugi način protupravno koristi njegovim bazama podataka (članak 149.),

12. osujećuje tehničke mjere za zaštitu autorskog prava i srodnih prava (članak 175.),

13. uklanja ili preinačuje podatke o upravljanju autorskim pravom i srodnim pravima u elektroničkom obliku (članak 176.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna fizička osoba uključivši obrtnika i trgovca pojedinca.

(4) Predmeti koji su nastali počinjenjem prekršaja iz stavka 1. ovoga članka oduzet će se i uništiti, a predmeti koji su bili namijenjeni ili korišteni za počinjenje prekršaja iz stavka 1. ovoga članka oduzet će se.

(5) Pravnoj osobi, fizičkoj osobi uključivši obrtnika i trgovca pojedinca koji prekršaje iz stavka 1. ovoga članka počine u obavljanju djelatnosti može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se povrijeđuje autorsko ili srodno pravo u trajanju do jedne godine ako je počinjeni prekršaj naročito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela, povrata počinitelja ili drugih okolnosti počinjenog prekršaja koje ga čine naročito teškim.

NEDOSTAVLJANJE PODATAKA UDRUZI ZA KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 190.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako udruzi za kolektivno ostvarivanje prava iz ovoga Zakona ne dostavi potpune podatke o korištenju prava koje ta udruga kolektivno ostvaruje, u roku od 15 dana od dana korištenja prava, osim ako pravnim poslom nije drukčije ugovoreno.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna fizička osoba uključivši obrtnika i trgovca pojedinca.

NEOVLAŠTENI KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 191.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako djelatnost kolektivnog ostvarivanja prava iz ovoga Zakona obavlja bez odobrenja nadležnog tijela ili protivno tom odobrenju.

(2) Odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

PREKRŠAJI POČINJENI RADI STJECANJA IMOVINSKE KORISTI

Članak 192.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, ako je prekršaje iz ovoga Zakona počinila radi stjecanja imovinske koristi.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 4.000,00 do 10.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 4.000,00 do 10.000,00 kuna fizička osoba uključivši obrtnika i trgovca pojedinca.

ZASTARA

Članak 193.

Za prekršaje iz ovoga Zakona prekršajni postupak se ne može pokrenuti nakon isteka tri godine od dana kada je prekršaj počinjen, a izrečene kazne zbog učinjenih prekršaja ne mogu se izvršiti nakon isteka dvije godine od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju.

VII. PODRUČJE PRIMJENE ZAKONA

OPĆENITO

Članak 194.

(1) Zaštićeni su po ovom Zakonu, autori i nositelji srodnih prava koji su državljani Republike Hrvatske ili imaju svoje sjedište u Republici Hrvatskoj.

(2) Jednako kao osobe iz stavka 1. ovoga članka, zaštićene su strane fizičke ili pravne osobe (stranci) u okviru obveza što ih je Republika Hrvatska prihvatila na temelju međunarodnih ugovora ili na temelju stvarne uzajamnosti. Dok se ne dokaže suprotno smatra se da stvarna uzajamnost postoji.

(3) Bez obzira na odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka zaštićeni su po ovom Zakonu stranci:

1. u pogledu autorskih djela pisanih na hrvatskom jeziku,

2. u pogledu moralnih prava - u svakom slučaju,

3. u pogledu prava slijeđenja i prava na bazama podataka kao predmetu zaštite srodnih prava na temelju stvarne uzajamnosti.

(4) Ne šteteći odredbama stavka 2. i 3. ovoga Zakona stranac neće imati u Republici Hrvatskoj veću zaštitu nego što je ima u državi čiji je državljanin ili u kojoj ima svoje sjedište, ako osobe iz stavka 1. ovoga članka ima u državi stranca manju zaštitu nego što joj je priznata ovim Zakonom.

AUTORI

Članak 195.

Uz osobe iz članka 194. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, zaštićeni su po ovom Zakonu i strani autori:

1. koji imaju uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj.

2. u pogledu arhitektonskih djela sagrađenih na teritoriju Republike Hrvatske i djela likovnih umjetnosti koja su čvrsti sastavni dijelovi nekretnine koja se nalazi na teritoriju Republike Hrvatske.

UMJETNICI IZVOĐAČI

Članak 196.

Uz osobe iz članka 194. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, zaštićeni su po ovom Zakonu i strani umjetnici izvođači, sukladno članku 194. stavku 4. ovoga Zakona koji imaju uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj.

PROIZVOĐAČI FONOGRAMA I FILMSKI PRODUCENTI

Članak 197.

Uz osobe iz članka 194. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, zaštićeni su, sukladno članku 194. stavku 4. po ovom Zakonu i strani proizvođači fonograma i filmski producenti, ako je njihov fonogram odnosno videogram prvi puta fiksiran u Republici Hrvatskoj.

ORGANIZACIJE ZA RADIODIFUZIJU

Članak 198.

Uz osobe iz članka 194. stavka 2. i 3. ovoga Zakona sukladno članku 194. stavku 4. ovoga Zakona, zaštićene su po ovom Zakonu strane organizacije za radiodifuziju koje prenose svoja emitiranja preko odašiljača koji su na teritoriju Republike Hrvatske.

USPOREĐIVANJE ROKOVA TRAJANJA

Članak 199.

(1) Za strane autore, koji su zaštićeni po ovom Zakonu, vrijede rokovi trajanja tih prava iz ovoga

Zakona, s tim da istječu najkasnije na dan kada istječe zaštita u državi čiji su državljani i ne mogu biti dulji od rokova predviđenih ovim Zakonom u sklopu.

(2) U opsegu primjene međunarodnih obveza, za strane nositelje srodnih prava, koji su zaštićeni po ovom Zakonu, vrijede rokovi trajanja odnosnih prava iz ovoga Zakona, s tim da istječu najkasnije na dan kada istječe zaštita u državi čiji su državljani ili gdje imaju sjedište i ne mogu biti dulji od rokova predviđenih ovim Zakonom.

POSEBNE ODREDBE ZA PRIOPĆAVANJE JAVNOSTI PUTEM SATELITA

Članak 200.

(1) Zaštićeni su po ovom Zakonu strani autori i nositelji srodnih prava, sukladno članku 194. stavku 4. ovoga Zakona, čije je autorsko djelo ili predmet srodnih prava priopćeno javnosti putem satelita, ako se u Republiku Hrvatsku unesu, pod nadzorom i odgovornošću organizacije za radiodifuziju, odgovarajući programski signali u neprekinuti komunikacijski lanac koji vodi do satelita i natrag na zemlju.

(2) Zaštita, po ovom Zakonu, postoji ako nije ispunjen uvjet iz stavka 1. ovoga članka, ali:

1. se u Republici Hrvatskoj nalazi zemaljska odašiljačka postaja iz koje se odašiljaju programski signali, ili
2. organizacija za radiodifuziju koja je naručila priopćavanje javnosti preko satelita ima svoje sjedište u Republici Hrvatskoj.

OSOBE BEZ DRŽAVLJANSTVA (APATRIDI)

Članak 201.

(1) Autori i nositelji srodnih prava, koji nemaju državljanstvo ili ga se ne može utvrditi, jednako su zaštićeni po ovom Zakonu, kao državljani Republike Hrvatske, ako u njoj imaju svoje uobičajeno boravište.

(2) Ako nemaju uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj jednako su zaštićeni kao državljani države u kojoj imaju svoje uobičajeno boravište.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

ODREDBA O PRIMJENI ZAKONA NA PRAVA NASTALA PRIJE NJEGOVA STUPANJA NA SNAGU

Članak 202.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na sva autorska djela, sve izvedbe umjetnika izvođača i sva emitiranja organizacija za radiodifuziju u pogledu kojih prava nisu prestala do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ovaj se Zakon primjenjuje na fonograme i na njima snimljene izvedbe, ako od fiksacije odnosno zakonitog izdanja ili od zakonitog priopćavanja javnosti fonograma nije proteklo pedeset godina računajući od početka kalendarske godine u kojoj je stupio na snagu ovaj Zakon.

(3) Ovaj se Zakon primjenjuje na videograme i izdanja nakladnika kao predmete zaštite srodnih prava koji su prvi put fiksirani odnosno prvi put zakonito izdani nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ovaj se Zakon primjenjuje na baze podataka kao predmete zaštite srodnih prava koje su bile proizvedene nakon 1. siječnja 1983.

(5) Sva prava stečena prije stupanja na snagu ovoga Zakona, uključujući prava stečena na temelju članka 19.-23. Zakona o autorskom pravu (»Narodne novine«, br. 9/99., 76/99., 127/99. i 67/01.) ostaju netaknuta, a tarife udruga za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava (cjenici) primjenjuju se i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Na autorska djela koja nastanu nakon stupanja na snagu ovoga Zakona u okviru radnog odnosa nastalog na temelju ugovora o radu zaključenog prije stupanja na snagu ovoga Zakona, primjenjivat će se tri godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odredbe Zakona o autorskom pravu (»Narodne novine«, br. 9/99., 76/99., 127/99. i 67/01.).

(7) Svi pravni poslovi sklopljeni nakon stupanja na snagu ovoga Zakona koji nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona o autorskom pravu u pravnom prometu ništavi su, ako se njihov sadržaj ne može podvesti pod odredbe ovoga Zakona o autorskom pravu u pravnom prometu.

(8) Udruge za kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava dužne su podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja iz članka 157. ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

POSEBNA ODREDBA O RAČUNALNIM PROGRAMIMA I BAZAMA PODATAKA

Članak 203.

Odredbe iz ovoga Zakona o računalnim programima i bazama podataka primjenjuju se i na računalne programe i baze podataka koji su stvoreni prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona, ako se time ne zadire u ugovore koji su sklopljeni i prava koja su stečena prije tog dana.

POSTUPCI U TIJEKU

Članak 204.

Postupci zaštite prava propisani člankom od 177. do 182. ovoga Zakona, koji su pokrenuti do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se sukladno propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

PODZAKONSKI PROPISI

Članak 205.

(1) Ministar će donijeti:

1. pravilnik iz članka 169. stavka 2. ovoga Zakona o stručnim mjerilima i postupku izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava,

2. pravilnik iz članka 164. stavka 8. ovoga Zakona o naknadama za rad Vijeća stručnjaka i poslovnik o radu Vijeća stručnjaka

u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a mjere iz članka 98. stavak 2. ovoga Zakona odredit će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnike i mjere iz stavka 1. ovoga članka ministar donosi uz prethodno mišljenje Zavoda.

OBVEZA DOSTAVE OPĆEG OBRAČUNA

Članak 206.

Udruge za kolektivno ostvarivanje prava dužne su Zavodu dostaviti prvi revidirani opći obračun raspodjele iz članka 167. stavka 8. ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

PRESTANAK PROPISA

Članak 207.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o autorskom pravu (»Narodne novine«, br. 53/91., 58/93., 9/99. – pročišćeni tekst, 76/99., 127/99. i 67/01.) i Zakon o izdavačkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 28/83.).

(2) Podzakonski propisi koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjivat će se do donošenja podzakonskih propisa prema ovom Zakonu, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

STUPANJE ZAKONA NA SNAGU

Članak 208.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 121-12/03-02/01

Zagreb, 1. listopada 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Zlatko Tomčić, v. r.